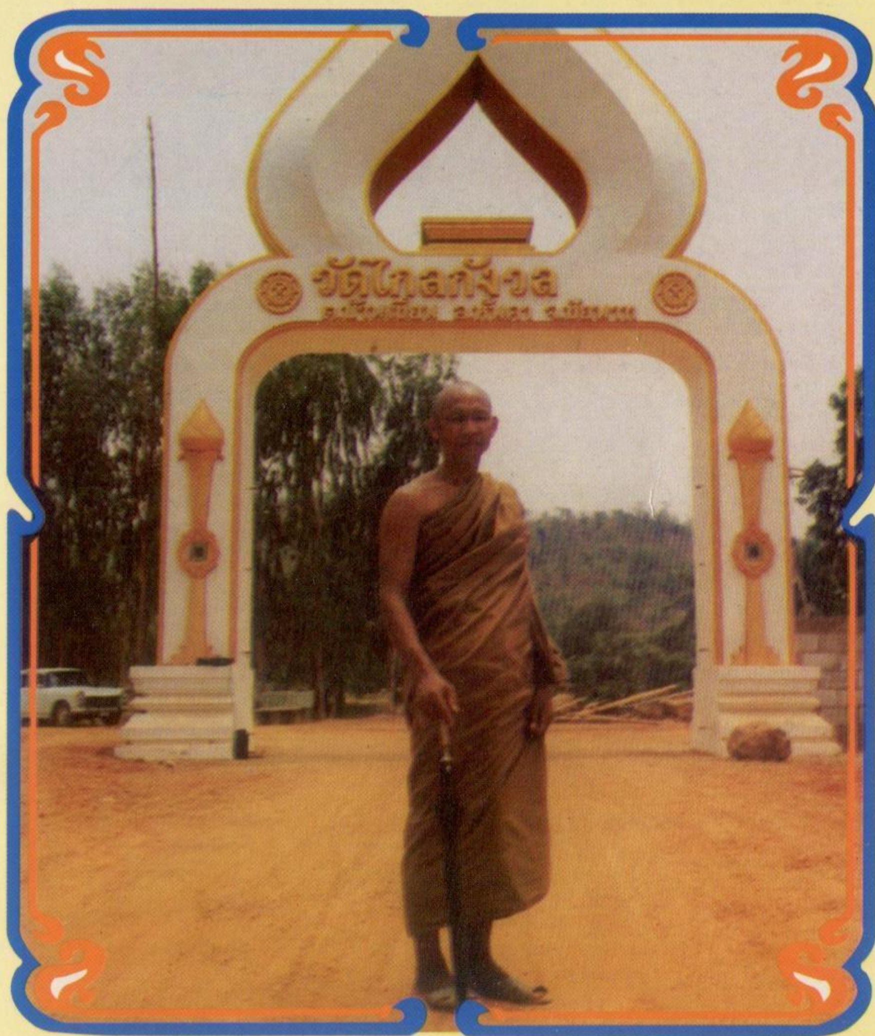
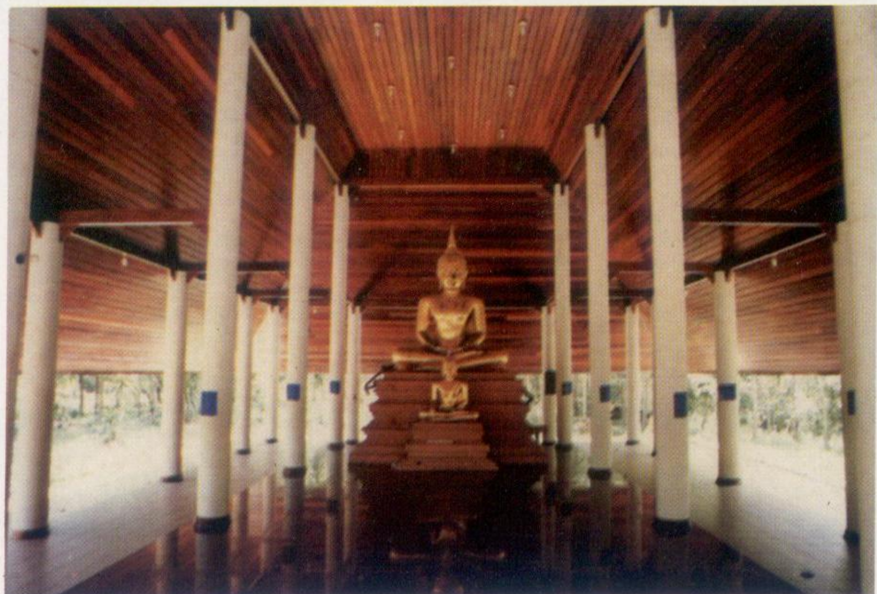
ประวัติวัดไกลกังวล (เขาสารพัดดีศรีเจริญธรรม)

ตำบลบ้านเชี่ยน อำเภอหันคา จังหวัดชัยนาท

โดยคณะอุบาสก – อุบาสิกา

พระประธาน

อุโบสถ

ประวัติวัดไกลกังวล (เขาสารพัดดีศรีเจริญธรรม)

ตำบลบ้านเชี่ยน อำเภอหันคา จังหวัดชัยนาท

โทร. ๐๕๖-๔๑๓๓๖๙

โดยคณะอุบาสก - อุบาสิกา

หลวงพ่อสังวาลย์ เขมโก

คำปรารภ

ประวัติวัดไกลกังวล (เขาสารพัดดีศรีเจริญธรรม) ตำบลบ้านเชี่ยน อำเภอหันคา จังหวัดชัยนาท ที่ท่านกำลังอ่านอยู่นี้ทางคณะกรรมการวัดได้พิจารณาเห็นว่าขณะนี้ วัดไกลกังวล ได้รับเกียรติจากทางราชการของจังหวัดชัยนาท กำหนดขึ้นเป็นสถานที่เพื่อการท่องเที่ยวของอำเภอหันคา และรับงานประเพณีทำบุญตักบาตรเทโวของวัดเป็นงานประเพณีของจังหวัดต่อไป ซึ่งปัจจุบันมีผู้มาร่วมปฏิบัติธรรมมาบำเพ็ญบุญกุศล เช่น การทอดกฐิน การทอดผ้าป่าสามัคคี ตลอดจนมาท่องเที่ยวกันอยู่เนืองนิจ บางท่านที่มาก็อยากจะทราบประวัติของวัดว่ามีความเป็นมาเช่นไร ใครเป็นผู้สร้างและสร้างมาตั้งแต่เมื่อใด ทางวัดก็ไม่สามารถที่จะตอบได้ชัดเจน ดังนั้นจึงได้คิดจัดทำประวัติขึ้น สำหรับข้อมูล และประวัติอ้างอิงทั้งหมดนั้นได้มาจากการสัมภาษณ์ตรวจสอบจากผู้สูงอายุที่ได้ฟังและได้รู้เรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับวัดนี้เป็นอย่างดี ซึ่งอาจมีการผิดพลาดคลาดเคลื่อนอย่างที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ เพราะเหตุการณ์ได้ผ่านมานานหลายปี ทางคณะกรรมการจึงขอประทานอภัยไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย หากท่านได้ทราบว่าบางสิ่งบางอย่างไม่ตรงกับความเป็นจริงแล้ว ขอได้โปรดท้วงติงเสนอแนะจะเป็นพระคุณอย่างยิ่ง และจะได้แก้ไขให้มีความถูกต้องในโอกาสต่อไป

ขอขอบคุณ นายเจียม มาโต ผู้ซึ่งได้เก็บบันทึกข้อมูลและเรื่องราวไว้ทั้งได้กรุณาเขียนประวัติของวัด และขอขอบคุณผู้มีส่วนเกี่ยวข้องไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

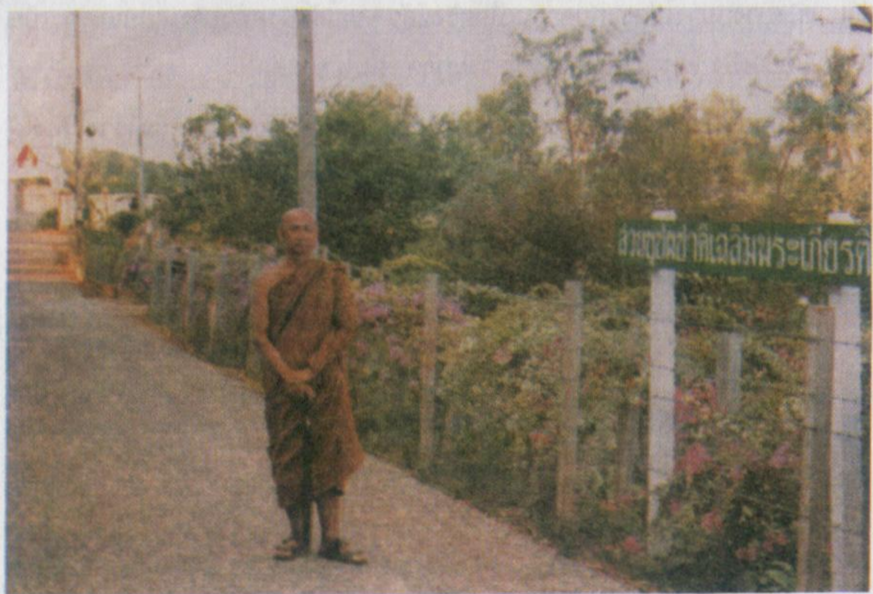
ทรงธรรม สงฆ์ประชา ไวยาวัจกร

หลวงพ่อสำรวม สิริภทฺโท ประธานสงฆ์วัดไกลกังวล

๒๐ ตุลาคม ๒๕๓๒

หลวงพ่อสำรวม สิริภทฺโท

ประวัติวัดไกลกังวล (เขาสารพัดดี)

สภาพฐานะและที่ตั้งวัด

วัดไกลกังวล เป็นวัดราษฎร์ ตั้งอยู่เลขที่ ๑๔๕ ณ บ้านไร่สวนลาว หมู่ที่ ๗ ตำบลบ้านเชี่ยน อำเภอหันคา จังหวัดชัยนาท สังกัดคณะสงฆ์มหานิกาย สร้างขึ้นเป็นวัดในราวปีพุทธศักราช ๒๔๗๔ โดยตั้งชื่อว่า "วัดไกลกังกวล" ตามสภาพสิ่งแวดล้อมซึ่งอยู่ไกลหมู่บ้านและเป็นสถานที่สงบร่มรื่น เนื่องจาก บริเวณรอบๆ เป็นป่าไม้ และอยู่บนเขาสารพัดดี มีสิ่งปลูกสร้างและทัศนียภาพที่สวยงามมาก มองจากยอดเขาลงมาสู่พื้นล่างจะเห็นหมู่บ้านและตำบลต่างๆ ในอำเภอหันคาและอำเภอใกล้เคียงอย่างชัดเจนทั่วถึง ชาวบ้านรู้จักและคุ้นหูกับชื่อที่เรียกกันทั่วๆ ไปว่า วัดเขาสารพัดดี อยู่ห่างจากที่ว่าการอำเภอหันคา ทางทิศตะวันตกเฉียงใต้เป็นระยะทาง ๙ กม. มีถนนลาดยางของชลประทานสายมะขามเฒ่า–อู่ทอง ผ่านหน้าวัด การคมนาคมสะดวกสบาย

ทางวัดได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมา เมื่อปีพุทธศักราช ๒๕๓๐ และทำการบรรพชาอุปสมบทให้กุลบุตรผู้ขอบวชมาแล้วจนบัดนี้

ที่ตั้งและอุปจารวัด

มีที่ดินตั้งวัด เนื้อที่ ๑๐๐ ไร่เศษ สค. ๑ เลขที่ ๒๐๒ อาณาเขตของวัดมีดังนี้

ทิศเหนือ	ยาว	๑๐	เส้น	ติดต่อบ้านนายนิล ดวงแก้ว
ทิศใต้	ยาว	๑๐	เส้น	ติดต่อเขาสารพัดดี
ทิศตะวันออก	ยาว	๑๐	เส้น	ติดต่อบ่อน้ำซับ
ทิศตะวันตก	ยาว	๑๐	เส้น	ติดต่อเขาดินสอ

ที่ธรณีสงฆ์ ๑ แปลง มีเนื้อที่ ๓๒๔ ไร่ จากหลักฐานกองศาสนสมบัติ กรมการศาสนา กระทรวงศึกษาธิการ (ปี ๒๕๒๑) รวมที่ดินของวัดทั้งสิ้นประมาณ ๑,๐๐๐ ไร่เศษ

พื้นที่ตั้งวัดเป็นที่ราบเนินภูเขาซึ่งทางวัดได้ใช้รถบุกเบิก เมื่อเริ่มบูรณะก่อสร้าง บริเวณรอบๆ มีป่ารวก ป่าไผ่ และป่าไม้นานาชนิดล้อมรอบ มีบ้านเรือนของประชาชน

ตั้งอยู่ทางด้านเหนือของวัดประปรายไม่สู้หนาแน่น ปัจจุบันทางวัดได้สร้างรั้วกำแพงล้อมรอบพื้นที่และบริเวณเขาสารพัดดียาว ๕,๐๐๐ เมตร เนื่องจากทางวัดมีวัตถุประสงค์ที่จะสนองนโยบายของทางราชการจึงจัดปลูกป่าขึ้นในเนื้อที่หลายร้อยไร่ โดยได้จัดหากล้าไม้ต่างๆ จากหน่วยงานของทางราชการ กับได้ดำเนินการปลูกไปแล้วจำนวนกว่า ๑,๑๐๐,๐๐๐ ต้น และในบริเวณที่ถากถางเตียนแล้วทางวัดได้สงวนไว้เป็นสถานที่เลี้ยงสัตว์ป่าและสัตว์เลี้ยง เพื่อการอนุรักษ์ไว้ซึ่งทรัพยากรธรรมชาติที่กำลังจะสูญสิ้นไปไว้ให้ผู้ที่เดินทางท่องเที่ยวได้ชมในโอกาสข้างหน้า จึงเป็นสาธารณสมบัติของอำเภอและจังหวัดอันควรแก่การดูแลเอาใจใส่เป็นอย่างยิ่ง และในปี ๒๕๓๗ ได้มีการทำโครงการปลูกป่าถาวรเฉลิมพระเกียรติขึ้นอีกในเนื้อที่กว่า ๑๐๐ ไร่ ใช้กล้าไม้ถึง ๓๐,๐๐๐ ต้น สนับสนุน โดยมูลนิธิสิริภทฺโท ดำเนินการปลูกโดยมีพระสงฆ์เป็นผู้นำแม่ชีและประชาชนร่วมใจกันปลูกป่าเพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวขึ้นอีก ๑ โครงการ

ความเป็นมา

วัดไกลกังวล เป็นวัดเก่าแก่วัดหนึ่งในอำเภอหันคา เชื่อกันว่าสร้างมานาน แต่ไม่ทราบว่าชื่อวัดอะไร ใครเป็นผู้สร้าง และสร้างตั้งแต่เมื่อใด ตามข้อสันนิษฐานจากสภาพแวดล้อมและซากปรักหักพัง ซึ่งมีฐานอิฐก่อเป็นรูปสี่เหลี่ยมที่ชาวบ้านเรียกกันว่า "วิหารเก้าห้อง" ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือลงสู่พื้นราบ และห่างจากวัดออกไปทางด้านตะวันตกเรียกกันว่า เขาดินสอ ก็มีหินกองและหินดาด ตลอดกระทั่งอิฐเก่าแก่มากมาย อิฐเก่าๆ เหล่านี้ได้มีผู้นำไปให้กองโบราณคดี กรมศิลปากร พิสูจน์แล้วปรากฏว่า มีอายุนานมากเชื่อว่าคงจะปลูกสร้างในสมัยลพบุรี ส่วนบนยอดเขาสารพัดดีก็มีเศียรพระพุทธรูปและชิ้นส่วนต่างๆ ที่ชำรุดบ้างสมบูรณ์บ้างเป็นจำนวนมากมาย แต่น่าเสียดายตกมาถึงยุคที่นิยมของเก่ากันก็มีผู้แสวงหาและนำไปเป็นสมบัติส่วนตัว แม้จนกระทั่งจำหน่ายกัน และมีวัดบางวัดได้มองเห็นคุณค่าของพระพุทธรูปเก่าแก่นี้ จึงได้นำไปบูรณะปรับปรุงจนมีสภาพสมบูรณ์แล้วประดิษฐานเป็นที่เคารพสักการะในวัดของตน เช่น หลวงพ่อแดง วัดประชุมธรรม (ทับนา) ตำบลบ้านเชี่ยน และพระพุทธมาลีศรีเนินขาม วัดเนินขาม ตำบลเนินขาม อำเภอหันคา จังหวัดชัยนาท และวัดอื่นๆ อีก

หลายแห่งด้วยกัน ซึ่งแต่ละวัดก็ถือว่าเป็นพระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์ประจำวัด และหมู่บ้านได้กำหนดงานนมัสการให้ประชาชนได้ปิดทองเป็นการเพิ่มพูนรายได้ให้ทางวัดได้มีทุนทรัพย์ในการทำนุบำรุงอาคาร เสนาสนะและถาวรวัตถุของวัดได้เป็นอย่างดี

ขออธิบายถึงวิหารเก้าห้อง ซึ่งห่างจากที่ตั้งวัดปัจจุบันลงมาสู่พื้นราบทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือประมาณ ๑ กม. วิหารเก่าแก่นี้สันนิษฐานว่าคงเป็นกุฏิสำหรับพระสงฆ์เป็นลักษณะสี่เหลี่ยมยาว และกั้นเป็นห้องถึงเก้าห้องเป็นรากอิฐซึ่งสูงเพียงแค่เสมอพื้นดิน เพราะความเก่าแก่มีอายุนานเกินไปจึงถูกทำลายจนเดี๋ยวนี้มีเพียงร่องรอยและกลายเป็นพื้นนาไปแล้ว รอบวิหารจะมีซากเจดีย์ปรักหักพังองค์เล็กๆ มีลักษณะคล้ายกับเจดีย์ที่อยู่บนยอดเขาสารพัดดี สำหรับบนยอดเขาเชื่อกันว่าเป็นอุโบสถเก่าแก่มีซากพระพุทธรูปมากมายดังได้กล่าวแล้ว ปัจจุบันทางวัดได้ขอพระราชทานวิสุงคามสีมา และได้กำหนดเอาบริเวณตรงนี้เป็นสถานที่สร้างโบสถ์

ส่วนทางด้านใต้ลงไปสู่เบื้องล่างก็มีบันไดขึ้นลง เชื่อกันว่าเป็นบันไดเก่าแก่ของวัดตามคำสันนิษฐาน ตามสภาพของวัดซึ่งได้ถูกทอดทิ้งมาเป็นเวลานานหลายร้อยปีนี้ จะเนื่องด้วยเหตุเพราะภัยสงครามระหว่างไทยกับพม่าหรือประการใดก็ไม่มีผู้ทราบได้ แต่วัดได้กลายสภาพเป็นวัดร้างไม่มีพระสงฆ์อยู่จำพรรษาแม้เพียงรูปเดียว คงมีแต่ซากพระพุทธปฏิมาและร่องรอยไว้ว่าเป็นวัดเก่าแก่เท่านั้น สภาพการณ์ทั้งหลายได้สะท้อนให้เห็นอดีตอย่างเด่นชัดในทางวัตถุและวัฒนธรรมที่เจริญรุ่งเรืองมาในระยะเวลาอันยาวนาน ซึ่งควรแก่การศึกษาค้นคว้าหาข้อเท็จจริงอย่างยิ่ง จึงขอฝากท่านผู้มีภูมิปัญญาและผู้คงแก่เรียนได้นำไปพิจารณา

ต่อมาในปีพุทธศักราช ๒๔๗๔ ซึ่งเป็นช่วงก่อนสงครามโลกครั้งที่ ๒ วัดเก่าแก่รกร้างแห่งนี้ก็ถึงวาระที่จะได้รับการบูรณะปฏิสังขรณ์ให้คืนสภาพดุจเดิมหรืออาจดีขึ้นกว่าเดิม โดยพระใบฎีกาชนก ปุญฺญวฑฺฒโน (ชนก นาคสังข์) อดีตเป็นสัทธิวิหาริกและฐานานุกรมของพระครูวิจิตรชัยการ (ปลั่ง ยสวํโส) เจ้าคณะอำเภอบ้านเชี่ยนในขณะนั้น ท่านผู้นี้ได้สนใจและพิจารณาเห็นว่าวัดนี้น่าจะได้บูรณะขึ้นเพื่อเป็นที่พักผ่อนหย่อนใจของบรรดาเหล่าพุทธบริษัท ผู้ใฝ่การศึกษาแสวงหาสันติสุขทางจิตวิสุทธิ ความคิดนี้ผนวกเข้ากับศรัทธาของชาวบ้านผู้ปรารถนาจะได้มีวัดและมีพระสงฆ์ ซึ่งเป็น

เนื้อนาบุญอยู่ใกล้บ้านของตน ดังนั้นพระใบฎีกาชนกจึงได้รวบรวมผนึกกำลังเข้ากับชาวบ้านในละแวกใกล้เคียง โดยรวบรวมกำลังความคิด กำลังกายและกำลังทรัพย์จากบรรดาญาติโยมผู้ศรัทธา เริ่มจากการบุกร้างถางป่ารกชัฏบริเวณที่ตั้งวัดนี้ การริเริ่มงานก็มีผู้มาช่วยมากมายอย่างพร้อมเพรียง กอปรด้วยศรัทธาอันแรงกล้าของชาวบ้านไร่สวนลาว บ้านอ่างหิน บ้านมะขามเฒ่า บ้านหัวนา บ้านทับนา บ้านดอนกอกบ่อม่วง บ้านคลองขาด และบ้านเชี่ยน พระใบฎีกาชนกท่านได้บอกวานให้มาช่วย ซึ่งพอจะรวบรวมรายชื่อมากล่าวไว้ให้ลูกหลานเหลนได้รู้จัก และภูมิใจในบรรพบุรุษของตนที่ได้ร่วมเสียสละเวลา และมีส่วนช่วยสร้างสรรค์วัดนี้ คือ นายนวม คำแหง นายไพ่ พึ่งเจียม นายพิน นางเล็ก แก้วอินทร์ นายนิล นางธูป ดวงแก้ว นอกจากนี้รู้จักแต่ชื่อไม่ทราบนามสกุล คือ นายหยวก นายชั้น นางเปี่ยม นายด่วน นางสิน หมอเล็ก นายอ่อน นายหิน นายหัน บ้านหัวนา นายคล้อย และผู้ใหญ่เชิง บ้านมะขามเฒ่า ฯลฯ โดยการนำของพระใบฎีกาชนก เพียงไม่กี่วันวัดร้างก็เตียนโล่งดูกว้างขวาง ต้นไม้ป่าไม้ที่รกก็ราบคาบลงด้วยความมานะและแรงใจที่สูงส่งของญาติโยม แม้อากาศร้อนอบอ้าวเพียงใดก็ไม่ย่อท้อและความสำเร็จเบื้องต้น ก็บรรลุเป้าหมาย สมดังพุทธภาษิตที่ว่า สพฺเพสํ สงฺฆภูตานํ สามคฺคี วุฑฺฒิสาธิกา ความพร้อมเพรียงของปวงชนผู้เป็นหมู่ ยังความเจริญให้สำเร็จ

ต่อจากนั้นก็หารือกันว่าควรจะต้องปลูกกุฏิอันเป็นที่พำนักอยู่อาศัยของพระภิกษุสงฆ์สามเณรขึ้นหลังแรกหลังเดียวก่อน และทำศาลามีอาสนสงฆ์ โดยการขุดพื้นดินและหินให้เสมอกว้างและยาวพอที่จะให้เป็นที่สำหรับพระฉันอาหารและบำเพ็ญกุศลได้ ทั้งจัดให้มีที่สำหรับทำครัวด้วย และในปีแรกนั้นเอง พระใบฎีกาชนก ปุญฺญวฑฺฒโน ก็อยู่จำพรรษาและตั้งชื่อว่า วัดไกลกังวล ตั้งแต่นั้นมา โดยการอาศัยญาติโยมอุปถัมภ์ค้ำจุนบางปีมีพระสงฆ์อยู่จำพรรษา ๒ รูปบ้าง ๓ รูปบ้าง อย่างมาก ๔-๕ รูป และบางปีมีแต่พระใบฎีกาชนกเพียงรูปเดียวก็มี การบริหารวัดชาวบ้านได้หาวิธีการจูงใจประชาชนให้มารู้จักวัดโดยการจัดงานเทโวโรหนะ และงานเทศกาลในบางปี โดยเฉพาะงานตักบาตรเทโวเป็นที่รู้จักกันในหมู่พุทธศาสนิกชน หนุ่มสาว ผู้เฒ่า ผู้แก่และเด็กๆ ทั้งในอำเภอและต่างอำเภอต่างจังหวัดเป็นอย่างดี

งานเทโวที่วัดไกลกังวลเป็นงานที่หนุ่มสาวและทุกคนรอคอยอยากให้ถึงวันนั้นโดยเร็ว เพราะจะได้มีโอกาสพบกันทั้งจะได้เห็นผู้คนหลั่งไหลเข้าสู่บริเวณวัดอย่างเนืองแน่นจนลายตา พระสงฆ์นับร้อยรูปดูเหลืองอร่ามงามตาน่าเลื่อมใส บิณฑบาตจากยอดเขาลงสู่เบื้องล่างอย่างเป็นระเบียบเรียบร้อยแวดล้อมด้วยหนุ่มสาวเฒ่าแก่และเด็กๆ ยืนใส่บาตรกันสองฟากทางสวยงามยิ่ง ผู้เดินนำหน้าพระสงฆ์อุ้มพานพระพุทธรูปกางสัปทนดูเหมือนเกสรสีเหลืองของดอกไม้ที่มีกลีบดอกหลากสีเรียงรายทอดลงสู่พื้นดินเบื้องล่าง งานเทโวนี้ได้มีผู้ผูกเป็นเพลงร้องฟังไพเราะเพราะพริ้งจนมีคนจำกันติดปากว่า

"ถึงเดือนสิบเอ็ดแรมสามค่ำเขาก็ทำกันโก้ มีตักบาตรเทโวกันออกวุ่นวาย ไปนิมนต์พระสงฆ์ออกมายืนเป็นเส้าล้วนพระลาวพระไทย ต่างอุ้มบาตรยืนเบิ่ง คนก็คอยตักบาตรมีพระหลายวัดรวมกันเข้าไว้เดือนสิบเอ็ดเสร็จจากแรมสามค่ำ ตักบาตรกรวดน้ำไปถึงพิสังคนตาย ... ฯลฯ"

ตามเนื้อเพลงนี้บ่งไว้ชัดเจนว่ากำหนดเทศกาลเทโวประจำปีของวัดไกลกังวลมีขึ้นในวันแรม ๓ ค่ำ เดือน ๑๑ ซึ่งไม่ตรงกับวัดอื่นๆ ในบริเวณใกล้เคียง ทั้งนี้เนื่องจากต้องการนิมนต์พระสงฆ์หลายวัด เพื่อที่จะได้มีคนมากๆ การนิมนต์พระก็มีทั้งพระลาวพระไทย ซึ่งในแต่ละปีมีไม่น้อยกว่า ๑๐๐ รูป การนิมนต์พระต่างอำเภอ ต่างจังหวัดก็มีส่วนดีได้ประชาสัมพันธ์งานไปในตัว และยังผลให้ญาติโยมของพระติดตามมาทำบุญตักบาตรอีกด้วย การบำเพ็ญกุศลตักบาตรเทโว เป็นงานที่หนุ่มสาวจะได้พบปะกันและสนุกสนานตามประเพณีไทยอย่างเต็มที่ ชาวพุทธถือกันว่าเป็นวันสำคัญวันหนึ่งที่จะต้องประกอบพิธีกรรมทางศาสนากล่าวคือการตักบาตรเทโว เชื่อกันว่าพระพุทธเจ้าพระบรมศาสดาของเราได้เสด็จไปจำพรรษา ณ ดาวดึงส์สวรรค์ เพื่อแสดงพระอภิธรรมโปรดพระพุทธมารดาเป็นการทดแทนบุญคุณและแสดงความกตัญญูกตเวทิตาต่อพระมารดา ซึ่งสถิต ณ สรวงสวรรค์ สิ้นไตรมาสแห่งพรรษากาลที่ ๑ จากการตรัสรู้และประกาศพระศาสนาพระองค์ได้เสด็จกลับลงสู่มนุษยโลก ณ ประตูเมืองสังกัสนคร มีเหล่าบรรดาเทพบุตรเทพธิดาตลอดจนเทพเจ้าถ้วนทั่วส่งเสด็จ พร้อมทั้งมีมนุษย์รอต้อนรับเสด็จลงจากดาวดึงส์อย่างเนืองแน่นในวันที่ผ่านพ้นแห่งการอยู่จำพรรษา คือวันแรม ๑ ค่ำ เดือน ๑๑ ในปีที่ทรงตรัสรู้พระสัมมาสัมโพธิญาณนั่นเอง

บรรดาชาวพุทธถือเอาพุทธจริยาวัตรดังกล่าวนี้เป็นวันสมมุติเรียกว่าเทโวโรหนะ น้อมระลึกถึงเหตุการณ์นี้ในสมัยพุทธกาล และที่วัดไกลกังวลก็สมมุติเทโวโรหนะขึ้นเช่นเดียวกับทั่วๆ ไป โดยยึดเอาบริเวณยอดเขาสารพัดดีเป็นดาวดึงส์สวรรค์ นิมนต์พระภิกษุสามเณรบิณฑบาตลงมาสู่พื้นราบตามบันไดจนถึงกุฏิและศาลาการเปรียญบริเวณพื้นล่าง ได้กระทำสืบเนื่องมาเป็นประเพณีจนถึงบัดนี้ แต่ได้เปลี่ยนแปลงกำหนดจากเมื่อก่อนตรงกับแรม ๓ ค่ำ เดือน ๑๑ มาเป็นแรม ๔ ค่ำ เดือน ๑๑ ของทุกๆ ปี จึงถือเป็นการอนุรักษ์ขนบประเพณีไว้อย่างดีเลิศและจะเป็นเช่นนี้ตลอดไป

นับตั้งแต่พระใบฎีกาชนกได้บูรณะและสร้างวัดขึ้นมาแล้ววัดได้พัฒนาก้าวหน้ามาโดยลำดับ แม้จะมีพระสงฆ์จำพรรษาปีละไม่มากนักแต่กำลังศรัทธาของญาติโยมมีมากเป็นล้นพ้น จนกระทั่งได้ดำริให้มีการสร้างถังคอนกรีตเก็บน้ำไว้ใช้ จัดหาตุ่มเก็บน้ำเพื่อให้พอเพียงแก่ความจำเป็น และในขณะเดียวกันเพื่อสร้างความสนใจและความเลื่อมใสศรัทธาของผู้มาพบเห็น จึงคิดสร้างปูชนียวัตถุคือ พระพุทธบาทจำลอง และได้เตรียมสถานที่ที่เห็นว่าเหมาะสมที่สุดคือบนยอดเขาสารพัดดี ความกว้างยาวของพระพุทธบาทจำลองวัดได้ ๔ x ๖ เมตร นับเป็นปูชนียวัตถุที่ได้สร้างไว้เพื่อให้พุทธ-ศาสนิกชนเคารพสักการะควบคู่อยู่กับวัดสืบไป การสร้างถังคอนกรีตเก็บน้ำก็ดี สร้างพระพุทธบาทจำลองก็ดี ต้องสิ้นค่าก่อสร้างอย่างมากมาย แต่วัดเล็กๆ ที่ตั้งอยู่ในหมู่บ้านเพียงไม่กี่หลังคาเรือนเช่นนี้จะสร้างให้สำเร็จลุล่วงลงย่อมลำบาก คณะกรรมการจึงได้ลงความเห็นว่าควรออกบอกบุญเรี่ยไรจากประชาชนในท้องถิ่นใกล้ๆ หากไม่พอจึงจะออกต่างจังหวัด การออกบอกบุญเรี่ยไรก็มีพระและฆราวาสดำเนินการ เริ่มด้วยการขออนุญาตจากฝ่ายปกครองบ้านเมืองคือนายอำเภอท้องที่ที่จะเข้าเรี่ยไร และฝ่ายคณะสงฆ์ ได้ยินจากปากพระใบฎีกาชนกเล่าว่าการขออนุญาตนี้ใบอนุญาตก็มีกำหนดไม่กี่วัน เมื่อใบอนุญาตหมดอายุก็ต้องรีบต่อโดยขออนุญาตยังท้องที่ที่จะเรี่ยไรต่อไปอีก บางครั้งต้องติดต่อรอรับใบอนุญาตจนกระทั่งอดฉันเพลก็หลายครั้ง แต่ท่านใบฎีกาก็มิได้ย่อท้อแต่ประการใด กลับมีกำลังใจมากขึ้น เพื่อความสำเร็จของงานที่ท่านตั้งใจไว้ ท่านยึดคติภาษิตที่ว่า วิริเย น ทุกฺขมจฺเจติ คนจะล่วงทุกข์ไปได้ เพราะความเพียร นี่คือเป้าหมายอันแน่วแน่ของท่าน ในการเรี่ยไรท่านได้เดินทางเข้าไปในกรุงเทพมหานคร

ได้ไปพักค้างแรมอยู่กับพระมหาอาจ อาสโภ ซึ่งภายหลังได้สมณศักดิ์ที่ "พระพิมลธรรม" และปัจจุบัน (๒๕๓๒) คือสมเด็จพระพุฒาจารย์ วัดมหาธาตุยุวราชรังสฤษฎิ์ วัดนี้เป็นวัดที่พระใบฎีกาชนกเคยเข้าอยู่จำพรรษา ท่านจึงได้รับความอนุเคราะห์จากพระคุณท่าน พระมหาอาจได้พาไปพบและบอกบุญโดยแจกฎีกาแก่ญาติโยมหลายแห่งทั้งในกรุงเทพฯ และนอกเมืองออกไป แถวมีนบุรี ฯลฯ ทั้งได้มีโอกาสเข้าพบ ฯพณฯ พ.อ. พระยาพหลพลพยุหเสนา (พจน์ พหลโยธิน) นายกรัฐมนตรีสมัยนั้น (๒๔๗๖) ท่านนายกฯ ยังได้ทำบุญมาด้วยเป็นจำนวนเงินหลายชั่ง (ประมาณ ๒๐๐ กว่าบาท)

นับเป็นเกียรติประวัติที่ควรนำมากล่าว ณ ที่นี้ว่า วัดไกลกังวล ซึ่งได้รับเกียรติอันสูงยิ่งจากผู้นำของประเทศได้ให้การสนใจสนับสนุน และร่วมทำบุญก่อสร้างถาวรวัตถุมาด้วย แม้จะไม่มากนักแต่ก็เป็นสิ่งน่ายินดีน่าอนุโมทนาทั้งเป็นความภาคภูมิใจของคณะผู้ริเริ่มดำเนินการสร้าง และยิ่งกว่านั้นยังเป็นรอยจารึกอยู่ในความทรงจำของอนุชนรุ่นหลังอย่างมิรู้ลืม ทั้งอาจกล่าวได้ว่านิมิตหมายอันดีดังกล่าวนี้กระมัง ปัจจุบันทางวัดจึงได้มีโอกาสต้อนรับกฐิน และผ้าป่าสามัคคีของผู้บริหารระดับสูงทั้งฝ่ายทหารตำรวจและข้าราชการพลเรือน อาทิ ฯพณฯ พลเรือเอกสงัด ชลออยู่ อดีตหัวหน้าคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดินและคณะ ได้เป็นประธานนำกฐินผ้าป่าสามัคคีมาทำการทอด จากนั้นหลายปีผ่านมาถึงปี พ.ศ. ๒๕๓๑ ฯพณฯ พลเอกวันชัย เรืองตระกูล รองผู้บัญชาการทหารสูงสุดในขณะนั้นพร้อมด้วยรองผู้อำนวยการโรงพยาบาลตำรวจ คือ พลตรีนายแพทย์ไมตรี เรืองตระกูล และท่านผู้บังคับการวิทยาลัยพยาบาลตำรวจ พร้อมด้วยญาติโยมผู้ใจบุญตลอดทั้งพ่อค้าคหบดีและเหล่าดารานักร้องนักแสดงของวงการบันเทิงทั่วประเทศก็ได้จัดกฐินผ้าป่ามาถวายเป็นการสมทบทุนสร้าง และพัฒนาวัดอยู่ทุกๆ ปีมิได้ขาด ในส่วนนี้คณะกรรมการวัดพร้อมทั้งชาวอำเภอหันคาได้สำนึกในความเมตตากรุณาของบุคคลดังกล่าวด้วยดีตลอดมา ทั้งถือว่าเป็นเกียรติอันสูงยิ่ง และยังเชื่อเสมอว่าทางวัดคงจะได้มีโอกาสต้อนรับท่านผู้ทรงเกียรติทั้งหลายในอนาคต ในฐานะผู้มีอุปการคุณอีกครั้งอย่างแน่นอน

การสร้างวัดในระยะแรกของพระใบฎีกาชนกและญาติโยมได้สำเร็จลุล่วงมาด้วยดีจากการได้รับความอนุเคราะห์และร่วมมือของบุคคลหลายฝ่ายดังได้กล่าวมา ถังเก็บ

น้ำฝนและรอยพระพุทธบาทจำลอง ตลอดจนเครื่องใช้ไม้สอยและสิ่งของอันควรแก่สมณะบริโภคมีพร้อม เป็นผลให้มีพระสงฆ์เป็นผู้สืบต่อพระพุทธศาสนาสนองศรัทธาบารมีของญาติโยมมาชั่วระยะหนึ่ง ทุกสิ่งทุกอย่างดำเนินมาด้วยดี ทำให้วัดไกลกังวลเป็นสำนักสงฆ์ที่มีผู้คนหลายจังหวัดรู้จักมักคุ้นกันมากจากศาสนกิจเทโวโรหนะของวัด ซึ่งบรรดาสาธุชนต่างคิดว่าวัดไกลกังวลจะรุ่งโรจน์ต่อไปอย่างไม่หยุดยั้ง จะเป็นสถานที่พึ่งทางใจที่สามารถหยิบยื่นความสุขในยามที่ทุกคนทุกข์ร้อนและแม้กระทั่งอวสานแห่งชีวิตก็ต้องเข้าพึ่งวัดอย่างไม่ต้องกังขา วัดไกลกังวลได้ตั้งอยู่บนจุดนี้มานานทั้งได้อบรมกล่อมเกลาให้ผู้คนหันหน้าเข้าพึ่งวัดได้ทำบุญตักบาตรเข้าวัดฟังธรรมใกล้ๆ บ้านชาวบ้านในละแวกต่างได้พึ่งบารมีภายใต้ร่มเงาพระพุทธศาสนามาชั่วระยะหนึ่งเป็นเวลาเพียงไม่กี่ปีเท่านั้นเอง

แต่สภาวการณ์และกฎแห่งธรรมชาติได้หยุดยั้งความเติบโตของวัด ซึ่งเป็นไปตามสามัญลักษณะคือ อนิจจัง ทุกขัง อนัตตา เป็นสิ่งไม่จีรังยั่งยืน มันเปลี่ยนแปรไปอย่างไม่มีใครเคยคาดคิดว่าวัดไกลกังวล จะกลายสภาพเป็นวัดร้างที่ไม่มีพระสงฆ์ ไม่มีแม้แต่สามเณรไปอีกครั้งหนึ่งเป็นคำรบสอง กล่าวคือเมื่อสงครามโลกครั้งที่ ๒ สงบลงแล้วบ้านเมืองก็ยังไม่ปรกติสุข ฝนฟ้าก็แล้งไม่ตกต้องติดต่อกันหลายปี ประจวบกับกลิ่นไอของสงครามยังไม่หมดไป ผู้คนอดอยากยากจน โจรผู้ร้ายก็ชุกชุม ได้จี้ปล้นจับไปเรียกค่าไถ่กันอยู่เนืองนิตย์ โจรผู้ร้ายที่โด่งดังเป็นที่รู้จักกันทั่วประเทศได้แก่ เสือฝ้าย เสือดำ เสือมเหศวร เสือเขียว เสือย่อม เสือผาดและเสืออื่นๆ อีกมากมาย เสือใหญ่ที่มีชื่อเสียงโด่งดังจริงๆ ก็มักจะไม่ก่อกรรมทำเข็ญกับผู้ใดเท่าไรนัก หากแต่จะมีเสือที่แอบอ้างตนว่าเป็นชุมของเสือนั่นเสือนี่ แล้วปล้นฆ่าเจ้าทรัพย์ จับไปเรียกค่าไถ่ โจรพวกนี้ทำให้ชาวบ้านนอนตาไม่หลับ ไหนจะระวังโจรผู้ร้าย ไหนจะต้องหากินเลี้ยงปากท้องและครอบครัว กลางวันไปนาไปไร่จะนำของมีค่าติดตัวไปบ้างก็ต้องถูกปล้นถูกจี้ เดือดร้อนไปทั่วทุกหัวระแหง ไม่เฉพาะแต่ชาวบ้านที่เป็นฆราวาสแม้แต่พระภิกษุสงฆ์สามเณรก็ต้องหนีโจรหัวซุกหัวซุน โจรบางคนก็ดีมีคุณธรรมประจำใจ บางคนก็เลวแม้กระทั่งพระภิกษุสามเณรผู้ทรงศีลก็ไม่ยกเว้น เมื่อชาวบ้านญาติโยมเดือดร้อนก็เป็นสาเหตุกระทบกระเทือนเข้าไปในวัดวาอาราม ไม่มีใครทำบุญตักบาตร เพราะต้อง

อพยพหลบหนีโจรเข้าไปพักอาศัยที่อื่นตามบ้านญาติพี่น้องของตน บางคนเข้าพักในหมู่บ้านทับนา บางคนเข้าพักกับญาติในบ้านเชี่ยน และตลาดหันคา ต่างก็ทิ้งบ้านเรือนไว้โดยไม่มีใครเฝ้า แต่บางบ้านก็ทิ้งบ้านไว้ให้สุนัขเฝ้า ผู้เฒ่าบางคนห่วงสมบัติถึงขนาดบอกลูกบอกหลาน ว่าพวกเอ็งหนีเข้าไปในหมู่บ้านใหญ่กันเถอะ ส่วนตัวฉันขอยอมตายอยู่กับบ้านอย่างนี้ก็มี บางคนทนต่อการรุกรานของโจรผู้ร้ายไม่ไหว ก็ยกครอบครัวย้ายบ้านช่องเข้าไปอยู่ในหมู่บ้านใหญ่ โดยไม่ยอมกลับที่เดิมจนบัดนี้ก็หลายราย เนื่องจากความโหดร้ายทารุณของโจรบางจำพวกที่ไม่กลัวบาปกลัวกรรมนี่เอง เป็นเหตุให้วัดไกลกังวลต้องกลายเป็นวัดร้างไปตามชะตากรรมดังได้กล่าวมา เมื่อบ้านร้างวัดก็ร้างไปด้วย สภาพของเขาสารพัดดีกลายเป็นดินแดนที่น่ากลัวเป็นที่สุด นานเข้าๆ ก็รกร้าง กุฏิก็ผุพัง ต้นไม้ขึ้นปกคลุมมืดครึ้มจนกล่าวได้ว่า นานๆ จะมีชาวบ้านผ่านมาสักครั้ง บางทีเป็นเดือนก็ไม่มีผ่านเข้ามาเลยเงียบเหมือนป่าช้า และน่ากลัวมาก เกือบไม่มีใครทราบว่าเป็นวัด

รอยพระพุทธบาทบนยอดเขาและถังคอนกรีตเก็บน้ำฝนทำหน้าที่เก็บน้ำฝนเป็นอย่างดี สำหรับนกกาและสิงสาราสัตว์ที่อยู่ในป่าบนเขาแห่งนี้ แม้ผู้คนที่สัญจรไปมาก็ได้อาศัยดื่มกิน โจรผู้ร้ายก็ได้ยึดเอาเขานี้เป็นที่สำหรับเรียกค่าไถ่เป็นเวลานานพอควร อานิสงส์ของการสร้างรอยพระพุทธบาท และถังคอนกรีตเก็บน้ำนั้นได้แผ่ไพศาลไปในหมู่ชนทั่วไป ตลอดจนสิงสาราสัตว์อาศัยดื่มกินจากแหล่งน้ำ ๒ แห่งนี้ จึงเป็นการได้แผ่คุณความดีไปถึงสรรพสัตว์อย่างถ้วนทั่วไปในอาณาบริเวณของวัดไกลกังวลเลยทีเดียว แม้สภาพวัดจะเสื่อมโทรมไปเพียงใดก็ตามแต่สภาพจิตใจของพุทธศาสนิกชนยังยึดมั่นว่า จะต้องบูรณะวัดแห่งนี้อีกครั้งเมื่อมีโอกาส วัดจะเจริญหรือเสื่อมโทรม มิได้ขึ้นอยู่กับวัตถุหรือสิ่งปลูกสร้าง หากแต่ขึ้นอยู่กับท่านสาธุชนผู้ปฏิบัติดีปฏิบัติชอบอยู่ในกรอบประเพณีที่ดีงาม ยึดมั่นอยู่ในคุณธรรมและรู้ว่าสิ่งใดควรสิ่งใดไม่ควร เมื่อทุกคนยึดมั่นตรงกันเช่นนี้แล้วเชื่อว่า งานต่างๆ แม้นยากแสนยากสักปานใดก็ย่อมสำเร็จอย่างแน่แท้ มีปราชญ์ท่านหนึ่งกล่าวว่า “ชนทั้งหลายผู้ไม่เกียจคร้าน ขุดพื้นที่ทางทรายได้พบน้ำในทางนั้น ณ ที่ราบฉันใด มุนีประกอบด้วยความเพียรและกำลัง เป็นผู้ไม่เกียจคร้าน พึงได้ความสงบในใจฉันนั้น”

การที่วัดไกลกังวลต้องรกร้างเป็นที่พักอาศัยของสิงสาราสัตว์และเหล่ามนุษย์มิจฉาชีพเช่นนี้ขึ้นอยู่กับยุคสมัยแห่งวิกฤตการณ์ของบ้านเมือง จึงมิใช่ของแปลกที่ต้องมาขบคิดกันให้รกสมองและเสียเวลาเปล่าๆ แต่สิ่งหนึ่งที่น่าคำนึงถึงคือว่าผู้ที่จะบูรณะกอบกู้ให้วัดกลับเข้าสู่สภาพปกติดังเดิมได้จะมีหรือไม่ กฎแห่งความจริงมีอยู่ว่า ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว หว่านพืชฉันใด ย่อมได้รับผลฉันนั้น ยังเป็นกฎแห่งความจริงอยู่เสมอ โจรผู้ร้ายได้ถูกทางตำรวจและฝ่ายบ้านเมืองปราบปรามอย่างราบคาบ ธรรมะย่อมชนะอธรรม ประชาชนร่มเย็นเป็นสุขกลับเข้าสู่สภาวะปรกติสุขมานานนับสิบปี ด้วยอำนาจผู้ก่อแต่กรรมดีมาตลอด ด้วยอานุภาพแห่งพระพุทธเจ้า พระธรรมเจ้าและพระสงฆเจ้า ด้วยเดชแห่งบุญบารมีของวัดและพุทธศาสนิกชนของอำเภอนี้ที่ได้สั่งสมไว้ในอดีตกาล จึงได้ดลบันดาลให้พระเถระนักปฏิบัติธรรมผู้ตั้งอยู่ในศีลาจาริยวัตรเป็นสัมมาปฏิบัติอันน่าเลื่อมใสศรัทธา คือพระอาจารย์ สังวาลย์ เขมโก ท่านได้จาริกแสวงบุญ แบบธุดงควัตรจากวัดทุ่ง อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี เพื่อจะเดินทางไปจังหวัดเชียงใหม่ ผ่านมาพบเข้าเมื่อปีพุทธศักราช ๒๕๑๐ ท่านได้พิจารณาด้วยสายตาอันกว้างไกลอย่างสมณะผู้ปฏิบัติกัมมัฏฐาน ท่านใช้วิจารณญาณอันสุขุมคัมภีรภาพ เห็นว่าวัดร้างแห่งนี้อยู่ในภูมิภาคที่เหมาะสม เงียบสงัดปราศจากผู้คนจะผ่านไปผ่านมา แต่มีหมู่บ้านที่จะโคจรบิณฑบาตเพื่อยังชีพได้ จึงได้พำนักปักกลดปฏิบัติธรรมอยู่นานหลายวันจนชาวบ้านเกิดความเคารพศรัทธาและนิมนต์ให้ท่านได้อยู่จำพรรษา พระอาจารย์สังวาลย์จึงเลิกล้มความคิดที่จะเดินธุดงค์ต่อไป แต่ได้ตั้งใจจะฉลองศรัทธาปสาทะของญาติโยมที่นี่ ชาวบ้านจึงช่วยกันปลูกกุฏิถวายให้ท่านอยู่พักอาศัยเป็นการชั่วคราวก่อน ครั้นจะสร้างถาวรเกรงว่าวัดจะร้างเป็นครั้งที่ ๓ อีก การประพฤติปฏิบัติอันน่าเลื่อมใสของท่านก็ขจรขจายไปทั่วทั้งอำเภอและในต่างจังหวัด กิตติศัพท์ที่เล่าลือกันไปทุกหนทุกแห่ง จึงมีผู้สนใจใคร่พบเห็นและปฏิบัติธรรมกัน บรรดาญาติโยมมาเข้าวัดปฏิบัติธรรมเพิ่มขึ้นในวันธรรมสวนะ ๘ ค่ำ ๑๕ ค่ำ และมีพระภิกษุสงฆ์ สามเณรจากสำนักวัดต่างๆ เข้ามาอยู่ปฏิบัติธรรมเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ

ในปี ๒๕๑๑ พระอาจารย์สำรวม สิริภทฺโท ได้มาอยู่จำพรรษา เพื่อมาปฏิบัติธรรมอยู่ที่นี่ และได้ทำให้ภิกษุสามเณร และญาติโยมที่หันเข้ามาพึ่งใบบุญของท่าน

บางคนเลิกอบายมุข อดหมาก อดบุหรี่ ลดละอุปาทานเบื้องต้นได้อย่างน่าอัศจรรย์ ข่าวลืออันนี้ได้แพร่สะพัดไปอย่างรวดเร็ว ทำให้อุบาสกอุบาสิกาจากหลายจังหวัดมาร่วมทำบุญกันอย่างมากมายเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ และทราบไปถึง นายชนก นาคสังข์ (อดีตพระใบฎีกาและเจ้าอาวาสเดิม) ซึ่งลาสิกขาบทไปประกอบสัมมาอาชีพเยี่ยงสุจริตชนทั่วไปเสียนาน ตั้งหลักฐานบ้านเรือนอยู่ที่บ้านทุ่งโพธิ์ ตำบลสุขเดือนห้า อำเภอหันคานี้เอง ได้หวนกลับมาอุปถัมภ์และสนับสนุนในด้านความคิด กำลังกาย และกำลังทรัพย์เท่าที่จะพึงมีและทำได้ ท่านขวนขวายทุกวิถีทางที่จะช่วยนำความเจริญรุ่งเรืองมาสู่วัดไกลกังวลอันเป็นวัดที่ท่านได้ริเริ่มก่อตั้งมา วัดที่ตัวท่านได้สู้อุตสาหะพากเพียรพยายามหาเงินทองมาปลูกสร้างร่วมกับญาติโยมครั้งอดีต แม้อายุสังขารท่านจะมากแล้วก็ได้คอยช่วยเหลือในสิ่งที่พอกระทำได้ตามควรแก่อัตภาพ แล้วอดีตพระใบฎีกาชนกก็ได้มาฝากชีวิตสังขารไว้กับเมรุเผาศพวัดไกลกังวลนี่เอง วิญญาณของท่านไปสู่สุคติภพโน่นแล้ว

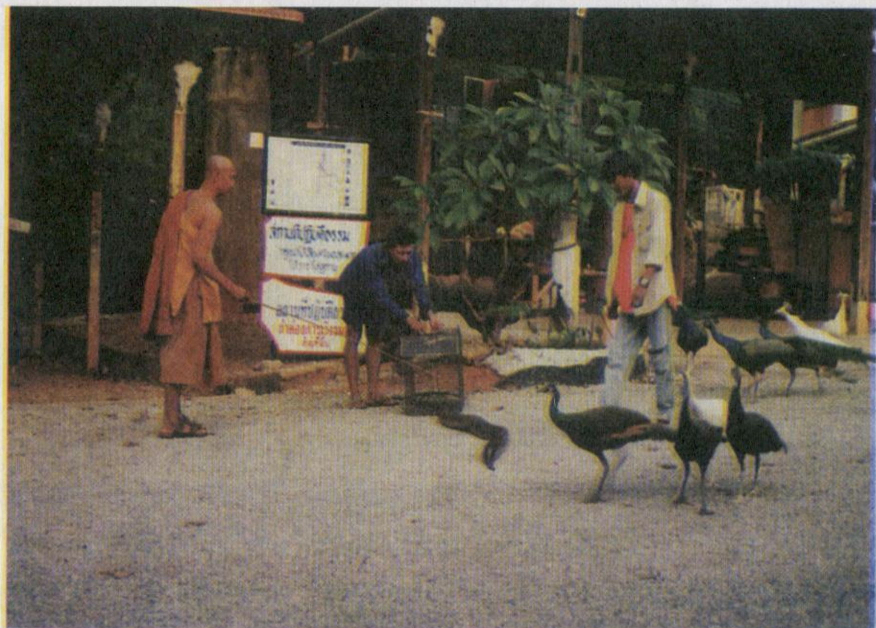
พระอาจารย์สังวาลย์และพระอาจารย์สำรวม พร้อมด้วยสานุศิษย์ก็ได้ช่วยกันพัฒนาวัดไปทั้ง ๒ ด้าน พร้อมๆ กันตามกุศโลบายอันแยบยล กล่าวคือพัฒนาทางด้านจิตใจคนเสียก่อนโดยอาศัยธรรมะเข้าช่วยอบรมกล่อมเกลาจิตใจให้ทุกคนมีจิตใจอันบริสุทธิ์สะอาดปราศจากความมัวหมอง เปรียบประดุจดังผ้าที่ขาวสะอาด ซึ่งพร้อมที่จะรับการซักและย้อมด้วยสี เพราะเมื่อใจคนบริสุทธิ์สะอาดแล้วก็พร้อมที่จะรับธรรมะได้ฉันใดก็ฉันนั้น จึงนับเป็นการดำเนินตามวิถีทางอันถูกต้องที่สุด เรื่องการพัฒนาด้านจิตใจหากกระทำได้สำเร็จแล้วจึงไม่ใช่เรื่องยากที่จะพัฒนาด้านวัตถุ ท่านจึงบรรลุผลสำเร็จตามกุศโลบายทุกประการ

มีผู้ผูกเป็นกลอนสอนให้คิดอย่างน่าฟัง ซึ่งขออนุญาตนำมาให้อ่านกันดังนี้

“จะปลูกพืชต้องเตรียมดิน
จะกินต้องเตรียมอาหาร
จะพัฒนาการต้องเตรียมประชาชน
จะเตรียมคนต้องเตรียมที่ใจ
จะพัฒนาใครต้องเราก่อน”

การพัฒนาประเทศให้ก้าวหน้าก่อนอื่นต้องพัฒนาคนก่อน พระอาจารย์สังวาลย์ได้กระทำมาแล้ว และดำเนินมาแล้วตามคำกล่าวนี้อย่างน่าสรรเสริญ บัดนี้ท่านได้จุดประทีปอันชัชวาลย์ขึ้นในปัญญาของท่านผู้ฉลาดและเจริญแล้ว ควรที่เราท่านจะได้ไขว่คว้าหาใส่ตน เชื่อว่าดวงประทีปจะรุ่งโรจน์โชติช่วงอย่างไม่มีวันหมดสิ้นจะอยู่คู่วัดคู่ศาสนาคู่โลกไปอีกนานเท่านาน

ความเจริญเติบโตของวัดไกลกังวลดำเนินมาอย่างไม่หยุดยั้ง ด้วยกำลังศรัทธาของสาธุชนจากทั่วสารทิศพากันมาปฏิบัติธรรม และบำเพ็ญกุศลเพิ่มขึ้นตามลำดับยังความปลาบปลื้มปีติแก่ผู้นำของวัดตลอดจนผู้เกี่ยวข้องสุดที่จะกล่าวได้ ดังนั้นในปีพุทธศักราช ๒๕๑๔ คณะกรรมการวัดและญาติโยมชาวบ้านพิจารณาเห็นสมควรได้ดำเนินการ เพื่อให้ถูกต้องตามระเบียบแบบแผนของทางการคณะสงฆ์และฝ่ายบ้านเมือง จึงได้นัดหมายเพื่อประชุมหารือกัน โดยมีพระอาจารย์สังวาลย์ ผู้เป็นเจ้าอาวาสเป็นประธาน มีคณะกรรมการวัดและสมาชิกเข้าร่วมประชุม ประกอบด้วย นายจันทร์ พวงเงิน กำนันตำบลบ้านเชี่ยนในขณะนั้น นายปลั่ง เปี่ยมสิน ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๗ นายเสาร์ วันทนา นายแหยม อินทพิเชฏฐ์ ข้าราชการครูบำนาญ นายเปลี่ยน บุญมี ครูโรงเรียนไกรราษฎร์วิทยา และนายเฟือง เปี่ยมสิน ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๘ ตำบลเดียวกัน พร้อมด้วยอุบาสกอุบาสิกาอีกหลายท่าน ที่ประชุมมีมติให้ นายเฟือง เปี่ยมสิน เป็นผู้ดำเนินการติดต่อเจ้าหน้าที่ทะเบียนวัด สำนักงานศึกษาธิการอำเภอหันคา เพื่อทราบแนวทางและวิธีดำเนินการขอยกวัดร้างเป็นวัดมีพระสงฆ์ ซึ่งในช่วงนั้นมี นายบรรจบ อ่ำบุญ เป็นศึกษาธิการอำเภอ นายชวน ทิมาชัย เป็นผู้ช่วยศึกษาธิการอำเภอ โดยอนุมัติของ นายวิชา ปุนนจิต นายอำเภอหันคา มอบหมายให้นายชวน ทิมาชัย กับนายเจียม มาโต อาจารย์สังกัดกรมสามัญศึกษาช่วยราชการสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ มาทำการสำรวจแผนผังการสร้างวัด เพื่อประกอบรายงานขอยกวัดร้างเป็นวัดมีพระสงฆ์ นายอำเภอพิจารณาแล้วเสนอความเห็นไปยัง พระครูไพโรจน์อรัญญคุณ เจ้าคณะอำเภอสมัยนั้น และเสนอผู้ว่าราชการจังหวัด และผู้ว่าราชการจังหวัดเสนอเจ้าคณะจังหวัดชัยนาทตามลำดับ กรมการศาสนากระทรวงศึกษาธิการได้ยกสภาพให้เป็นวัดที่มีพระสงฆ์ได้ ตั้งแต่วันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๘ จึงนับว่าเป็นวัดที่ถูกต้องตามกฎมหาเถรสมาคมตั้งแต่บัดนั้นเป็นต้นมา

สัตว์ป่าที่มีปีก ยังไม่บินหนีจากวัด

เป็นแหล่งสงวนพันธุ์สัตว์ป่า เป็นจำนวนมาก

ซึ่งได้รับเป็นแหล่งอนุรักษ์สัตว์ป่า จังหวัดชัยนาท

สัตว์ป่าที่มีปีก ยังเข้ามาอยู่วัด เราเป็นมนุษย์ จะไม่เข้าวัดบ้างหรือ

วัดไกลกังวล เป็นวัดที่สมชื่อว่าไกลกังวล นอกจากจะเป็นธรรมสถานที่ตั้งอยู่อย่างเหมาะสมของอำเภอแล้วยังเป็นแดนต่อแดนที่มีอาณาเขตติดต่อระหว่างอำเภอหันคา จังหวัดชัยนาทกับอำเภอเดิมบางนางบวช จังหวัดสุพรรณบุรีด้วย จึงเป็นวัดที่ประชาชนทั้ง ๒ จังหวัดจะพึงเข้าปฏิบัติและร่วมการกุศลได้ง่าย ต่างให้ความสนใจและสนับสนุนพากันเข้าสู่ร่มเงาแห่งพระพุทธศาสนาแสวงหาสันติธรรมเข้าฝึกอบรมจิตใจด้านวิปัสนากัมมัฏฐาน และศึกษาพระปริยัติธรรมตลอดมา นับวันจะพัฒนาเป็นหนึ่งในอำเภอหันคา และทางวัดได้เน้นหนักในด้านปฏิบัติ ซึ่งผลที่ได้ปฏิบัติเป็นแรงผลักดันให้เกิดการพัฒนาทางด้านวัตถุคือสิ่งปลูกสร้างดังได้กล่าวแล้ว อาคารเสนาสนะปลูกสร้างขึ้นอย่างงดงามสมกับฐานะของท้องถิ่นและสร้างขึ้นมาอย่างไม่น่าเชื่อ จนบัดนี้วัดกลายเป็นดินแดนแห่งธรรมสถาน ที่รู้จักกันในหมู่นักแสวงบุญเกือบทั่วประเทศ มีความสงบร่มรื่นเจริญตาเจริญใจแก่ผู้เข้ามาเยือน และมีโอกาสได้สัมผัสอย่างใกล้ชิด ซึ่งทางราชการได้ยกขึ้นเป็นสถานที่ท่องเที่ยวของอำเภอและจังหวัดชัยนาทอีกแห่งหนึ่งด้วย เป็นที่ยอมรับกันว่าบัดนี้สภาพทางความพร้อมมีอยู่มากพอที่จะต้อนรับท่านพุทธศาสนิกชนได้อย่างเต็มที่ เมื่อทางวัดได้เจริญทัดเทียมกับสำนักปฏิบัติธรรมของจังหวัดอื่นๆ แล้วจึงได้ขนานนามต่อท้ายชื่อวัดว่า “เขาสารพัดดีศรีเจริญธรรม” ซึ่งเป็นคำที่มีความหมายลึกซึ้งยิ่ง นับวันแต่จะมั่นคงยั่งยืนสืบต่อพระศาสนาและจรรโลงของผู้อุดมด้วยภูมิปัญญาตลอดชั่วกาลนาน

คำว่า “สารพัดดีศรีเจริญธรรม” มีความหมายแฝงอยู่ในตัวเองว่า มีธรรมะและของดีสารพัดทั้งสรรพสิ่งที่บุคคลปรารถนาและประสงค์จะได้นานัปการ และสรรพสิ่งทั้งหลายทั้งปวงเป็นสมบัติที่ผู้สร้างแต่คุณงามความดี จึงจะเห็นและสัมผัสได้ สรรพสิ่งดีๆ เช่นว่านี้มีอยู่ครบครันบนขุนเขาแห่งนี้ เป็นความเชื่อที่สืบต่อกันมานานแสนนานว่าสมบัติมีอยู่ที่เขาสารพัดดี ดังมีตำนานเล่าขานกันตั้งแต่ครั้งปู่ย่า ตายาย หลายชั่วอายุคนว่า บนยอดเขาแห่งนี้เป็นที่สถิตของเทพจำพวกหนึ่งซึ่งเรียกว่า “ชาวลับแล” อันว่าชาวลับแลนี้มีความเป็นอยู่เฉกเช่นมนุษย์ปุถุชนทั่วๆ ไป ได้เสพสุขทิพยสมบัติเสมือนอยู่ในวิมานเมืองฟ้า เปรียบได้กับบ้านทิพย์บ้านสวรรค์ ชาวลับแลมีจิตใจเป็นกุศลมีความเมตตาอารี ซื่อสัตย์และจงรักภักดีต่อพวกพ้องของตนตลอดจนพวกมนุษย์

ที่มีคุณธรรมสูงส่ง มีความรักจริงใจต่อผู้มีสัจธรรม ชาวลับแลจะปรากฏให้เห็นและคบค้าสมาคมกับสุจริตชนเฉพาะกับคนดีมีศีลธรรม หากใครเป็นคนโลเลเหลวไหลไม่มีสัจจะก็จะไม่คบหาด้วยเด็ดขาด แม้จะประพฤติตนดีแสนดีปานใดก็ตาม เมื่อพูดปดมดเท็จต่อพวกเขาก็เท่ากับได้ยื่นคำขาดขอเลิกเป็นมิตรไม่ต้องคบหากันอีกต่อไป แสดงว่าโทษของการผิดศีลข้อมุสาวาทมีมากมายนักถึงปานนี้ ฉะนั้นจงพึงรักษาไว้ให้ดีอย่าให้ด่างพร้อยได้ จะกลายเป็นคนหมดค่าและไม่มีใครเชื่อถืออย่างเช่นชาวลับแลเกลียดไม่ยอมคบหาด้วยฉะนี้แล

เล่ากันว่าชาวลับแลเป็นเจ้าของถ้ำบนยอดเขานี้ เรียกกันว่า ถ้ำมหาสมบัติ ภายในถ้ำมีทรัพย์สมบัติอันมีค่ามหาศาลถึงเป็นทองคำ ผู้ใดใครซื่อสัตย์ก็จะให้หยิบยืมไปใช้ประกอบการมีงาน เช่น แต่งงาน โกนจุก บวชพระและอื่นๆ ได้อย่างสาธารณสมบัติทั่วๆ ไป พวกชาวบ้านได้ไปหยิบยืมใช้กันเป็นประจำไว้ใจกันถึงขนาดไม่พบเจ้าของก็หยิบยืมไปใช้ได้ และได้หยิบยืมกันมานานชั่วนาตาปี นับว่าชาวลับแลเป็นกัลยาณมิตรที่แสนดีโดยแท้ ความที่ไว้ใจกันมากจนเกินไปนี้เองสิ่งที่ไม่มีใครเคยคิดว่าจะเกิดก็เกิดขึ้นจนได้กล่าวคือ ความนับถือผูกพันเสมือนญาติและเพื่อนที่แสนดีระหว่างชาวบ้านกับชาวลับแลต้องขาดสะบั้นลงด้วยเกิดมีผู้โง่เขลาเบาปัญญามีอกุศลจิต ที่เป็นรากเหง้าแห่งความชั่วเข้าครอบงำ โลภะเกิดขึ้น โทสะและโมหะตามมาสนับสนุนอย่างแรงกล้าผู้นั้นคือใครไม่ปรากฏ ทราบแต่ว่าเขาเป็นผู้ขาดหิริโอตตัปปะโดยสิ้นเชิงและดูน่าสงสารผู้หนึ่ง ได้ยืมของใช้ในถ้ำมหาสมบัติของชาวลับแลไปแล้วไม่ส่งคืน คำประกาศิตของชาวลับแลได้สาปแช่งให้ใครผู้นั้นถึงซึ่งความวิบัติขาดจากมิตรภาพต่อกันอย่างไม่มีเยื่อใย ด้วยเหตุฉะนี้แลจึงเป็นผลทำให้ชาวลับแลต้องปิดตายประตูถ้ำสนิทแน่นอย่างไม่ต้องให้มีใครพบเห็นอีกต่อไป ไม่ว่าใครจะสร้างบารมีปานใดก็ตามก็จะไม่มีโอกาสได้สัมผัสและหยิบยืมมาใช้ได้อีกเลยคงเหลือแต่เพียงปากถ้ำที่ปิดด้วยแผ่นศิลาอันหนาแน่นทิ้งไว้ให้กังขามาจนบัดนี้

อนุสนธิอันสืบเนื่องจากถ้ำมหาสมบัติของชาวลับแลนี้เอง เล่ากันมาตามแบบฉบับของนิทานปรัมปราว่า ครั้งหนึ่งนานมาแล้ว จะนานเท่าใดไม่มีใครบอกได้ วันนั้นเป็นเวลากลางวันแสกๆ แดดกำลังร้อนจ้าท้องฟ้าใส บรรดาเด็กๆ เลี้ยงควายนำเอา

ควายผูกไว้ในร่มแล้วต่างก็ออกไปเล่นกันกลางแจ้ง ขณะเล่นกันอย่างเพลิดเพลินอยู่นั้น ได้มีโอ่งน้ำ (ตุ่มน้ำ) ๓ ใบ กลิ้งลงจากยอดเขาสารพัดดีทางทิศตะวันออก ๒ ใบ กลิ้งอย่างช้าๆ ลงท้องทุ่ง เด็กๆ เลี้ยงควายต่างตกตะลึงพรึงเพริดร้องกันเสียงลั่นทุ่ง เมื่อเห็นโอ่งกลิ้งลงมาอย่างน่ากลัว ซึ่งไม่มีใครคิดว่าจะเป็นโอ่งน้ำ เหตุไฉนใยจึงลงมาจากเขา ใบแรกกลิ้งหายลงไปในบึงฉวาก ใบที่ ๒ กลิ้งตามติดๆ ไป เจ้าเด็กเลี้ยงควายคนหนึ่งรวบรวมสติได้เห็นเป็นโอ่งน้ำจึงคว้าได้ไม้ตะบองอันใหญ่แล้ววิ่งสกัดหน้าและตีด้วยไม้ตะบองจนโอ่งน้ำแตกละเอียดไม่มีชิ้นดี ส่วนโอ่งใบที่ ๓ ได้กลิ้งลงทางทิศเหนือเข้าสู่หมู่บ้านสาวชมหนุ่มหลง (บ้านเชี่ยน) ด้วยความเร็วโอ่งได้กลิ้งลงไปในสระบัวด้านเหนือกุฏิ (ซึ่งทางวัดได้ถมแล้ว) และโอ่งใบนี้ก็แตกอีก โอ่งแตกใบนี้ทางวัดได้เก็บรักษาไว้อย่างดี เชื่อกันว่าโอ่ง ๓ ใบดังกล่าวเป็นสมบัติของชาวลับแล แต่จะด้วยเหตุผลกลใดจึงเกิดปาฏิหาริย์แล้วต้องมาอันตรธานไปอย่างน่าเสียดายก็ไม่ทราบ ครั้นต่อมาสมัยที่บ้านเมืองเจริญขึ้น การคมนาคมสะดวก สมเด็จกรมพระยาดำรงราชานุภาพ บิดาแห่งประวัติศาสตร์ไทย พระองค์เสด็จหัวเมืองต่างๆ เพื่อสืบสวนข้อมูลทางประวัติศาสตร์ เสด็จผ่านมาทรงทราบเรื่องโอ่งอภินิหารใบนั้น จึงขอและนำไปเพื่อพิสูจน์ว่าเป็นโอ่งอะไรใครเป็นเจ้าของ แต่ก็ไม่มีใครทราบผลว่าเป็นประการใด คงทิ้งไว้ให้เป็นเรื่องเป็นราวเล่าขานสู่กันฟังจนถึงทุกวันนี้ จะเท็จจริงประการใดเราก็เชื่อตามผู้เฒ่าเล่ามาซึ่งถือเป็นคติและความเชื่ออย่างหนึ่ง และคงจะเชื่อกันต่อไปอีกนาน แม้จะมีผู้ใดมาบอกว่าไม่เป็นความจริงก็ลบล้างความเชื่อนี้ไปไม่ได้ ขอให้ท่านผู้เจริญด้วยสติและภูมิปัญญาโปรดใช้วิจารณญาณไตร่ตรองเอาเองก็แล้วกันว่าเป็นเช่นไร

สำหรับชาวลับแลเอง เมื่อมนุษย์มีแต่ก่อกรรมทำชั่วผิดศีลธรรมมั่วในอกุศลกรรม ขืนคบค้าสมาคมด้วยรังแต่จะพบกับความเสื่อมทราม มิสู้ช้านานชาวลับแลก็สูญหายไป สูญไปจากโลกแห่งมายา โลกแห่งความไม่มีสัจจะ เหลือไว้แต่ชื่อเรียกว่าชาวลับแลเขาสารพัดดีให้คนฉงนสนเท่ห์และเป็นตำนานของท้องถิ่นที่มีท้องเรื่องคล้ายๆ กับนิทานชาวลับแลของจังหวัดอื่นๆ นั่นเอง บนเขาสารพัดดียังมีต้นขมิ้นขึ้นอยู่หลายแห่ง จึงทำให้สงสัยว่าจะเป็นขมิ้นของชาวลับแลนั้นกระมัง หรือผู้ใดจะนำไปปลูกก็ไม่ทราบ

นอกจากถ้ำมหาสมบัติแล้ว ยังมีถ้ำอีกแห่งหนึ่งซึ่งเรียกกันว่า “ถ้ำวัวทอง” อยู่ทางด้านช่องเขาสารพัดดี เขาหนองสอดและเขาดินสอ ทางทิศตะวันตกของวัด มีเรื่องเล่าว่าภายในถ้ำเป็นที่อยู่อาศัยของวัวสีทอง เชื่อกันว่าเป็นวัวทองหรือวัวกายสิทธิ์ที่ไม่มีผู้ใดทำอันตรายได้ เดิมทีจะอยู่ที่ถ้ำไหนไม่มีผู้ใดทราบ ได้วิ่งมาจากทุ่งสนามแจง บ้านแสวงหาและบ้านพราน (ซึ่งอยู่ในจังหวัดอ่างทอง) วิ่งผ่านมาหลายจังหวัดโดยตลอดปลอดภัยไม่มีอันตรายอะไรเกิดขึ้น จนกระทั่งวิ่งเข้าพักในป่าเขาใหญ่ เขานมนาง และเขาน้ำพุ อำเภอเดิมบางนางบวช จังหวัดสุพรรณบุรี และในที่สุดเข้ามาถึงถ้ำที่เขาสารพัดดี นานๆ วัวทองจะออกมาปรากฏสักครั้งและมักปะปนกับวัวของชาวบ้าน เป็นอยู่อย่างนี้นานแล้ว นานจวบจนกระทั่งอยู่มาวันหนึ่งถึงคราวจะวิบัติ พรานผู้หนึ่งมาพบเข้า คิดจะจับวัวทองเป็นสมบัติส่วนตัวให้จงได้ อกุศลจิตเข้าครอบงำความโลภบังเกิด พรานผู้นั้นจึงตามวัวไปจนกระทั่งวัวได้วิ่งหายเข้าไปในถ้ำ วัวกายสิทธิ์หายไปอย่างลึกลับ นายพรานจึงได้แต่นั่งในท่าคลานและก้มมองเข้าไปในถ้ำอย่างจนใจและจนปัญญา รอยนั่งมองของนายพรานผู้นั้นยังประทับจารึกอยู่บนหินบริเวณปากถ้ำอย่างชัดเจน และน่าเชื่อว่าเป็นรอยของนายพรานจริงๆ วัวทองก็หายสาบสูญอยู่ในถ้ำนี้ประตูถ้ำก็ถูกปิดตายเหมือนถ้ำมหาสมบัติสารพัดดีไปอีกถ้ำหนึ่ง ร่องรอยปากถ้ำปิดตาย และรอยของนายพรานบนหินที่ปากถ้ำเป็นปริศนาชวนคิดของคนรุ่นหลังต่อมาจนทุกวันนี้ว่าเป็นถ้ำวัวทองจริงหรือ วัวทองรูปร่างใหญ่โตขนาดไหน ทำอย่างไรจึงจะได้เห็น ความคิดนี้ก็พลันสืบเนื่องมาจนถึงเมื่อประมาณ ๕๐ ปีที่ผ่านมา คงจะเป็นเชื้อสายของนายพรานอุบาทว์ผู้มีอกุศลจิตคิดโลภอยากจะได้วัวทองจนถึงปากถ้ำปิดสนิทแน่นนั่นกระมัง คิดจะขุดถ้ำเอาวัวทองกันให้ได้ขึ้นมาอีก ความคิดมิได้หยุดนิ่งเพียงนั้น แต่ได้คิดกำเริบเสิบสานเตรียมเครื่องมือ เช่น ชะแลง จอบ และขวาน แล้วลงมือขุดกันด้วยความเพียรพยายามบวกด้วยความโลภอย่างไม่ท้อถอยจนหมดสิ้นเครื่องมือไปมากมายก็ไม่พบวัวทองแม้เพียงเงา เราผู้เป็นอนุชนที่เกิดภายหลังได้ยินนิทานปรัมปรานี้แล้วให้นึกสมน้ำหน้า และครั้งใดที่พบเห็นปากถ้ำถูกปิดสนิทเช่นนี้แล้ว ก็อดที่จะสงสารวัวทองตัวนั้นไม่ได้ ยิ่งเห็นรอยนายพรานผู้นั่งมองปากถ้ำอย่างใจจดใจจ่อจนเป็นรอยฝังลึกอยู่กับหิน เป็นรอยจารึกที่สะเทือนใจอยู่อย่างมิรู้ลืม พฤติการณ์ของนายพรานและเชื้อสายของเขา ช่างตรงกับคำพังเพยที่ว่า “โลภมากลาภหาย” เสียจริงๆ เรื่องเกี่ยวกับถ้ำ

วัวทองนี้ได้มีผู้เล่าให้คุณหมอทรงธรรม สงฆ์ประชา ผู้เป็นไวยาวัจกรวัดไกลกังวลฟัง ซึ่งผู้เขียนขอนำเพิ่มเติมเพื่ออ่านกันทั่วๆ

คำบอกเล่าของอดีต ส.อ.วัน เข็มเงิน ปัจจุบันอายุ ๖๒ ปีเล่าว่า เมื่ออายุครบ ๒๐ ปีบริบูรณ์ ได้อุปสมบทที่วัดปากน้ำ อำเภอเดิมบางนางบวช จังหวัดสุพรรณบุรี บวชอยู่ ๒ พรรษา และพรรษาที่ ๒ ได้เดินทางไปจำพรรษาที่สำนักวัดมะขามเฒ่า อำเภอเดียวกัน การไปวัดมะขามเฒ่าจะต้องเดินทางผ่านทางเขาสารพัดดี เขาหนองสอด และเขาดินสอ เพราะเป็นทางลัดตัดตรงดี วันหนึ่งประมาณ ๑๘ นาฬิกา ค่อนข้างเย็นมากมัวๆ ตา ขณะที่เดินทางนั้นมองไปข้างหน้าพบวัวตัวหนึ่งยืนหันหน้าไปทางทิศเหนือและได้หยุดดูวัวตัวนั้นอย่างสนอกสนใจจนติดหูติดตา เป็นวัวสีทองจะเป็นโลหะหรือวัวจริงๆ ไม่แน่ใจ วัวนั้นหายไปกับตาและมิได้เกิดสงสัยว่าจะมีวัวทองให้ได้พบเห็นเป็นบุญตาเช่นนั้น

ครั้นเมื่อออกพรรษาได้ลาสิกขาบทแล้วจึงได้เล่าให้นายอ่อน ซึ่งเป็นผู้มีอายุในละแวกนั้นฟัง นายอ่อนพูดว่านับเป็นบุญกุศลของ ส.อ.วัน ที่ได้สั่งสมเข้าไว้ วัวทองนั้นหากใครไม่มีบุญแล้วจะไม่ได้เห็น และหลังจากนั้นประมาณปี ๒๕๐๙-๒๕๑๑ ส.อ.วัน ก็ได้เข้าจับจองที่ทำไร่ใกล้เขาสารพัดดี วันหนึ่งมีอากาศร้อนมาก พอตกค่ำก็ไปคุยกับนายยุ่ง ปานบุญ เพื่อนบ้านซึ่งมาจับจองทำไร่เช่นเดียวกัน ในคืนนั้นเดือนหงายสว่างจ้า ขณะที่นั่งคุยกันถึงเรื่องการทำมาหากินได้หันไปมองทางยอดเขาสารพัดดี เห็นแสงไฟพวยพุ่งออกจากยอดเขามีขนาดเท่าลำต้นตาลสูงลิบ ทั้งแปลกใจและตกใจระคนกันว่ามีเหตุร้ายอะไรเกิดขึ้น ไม่นานแสงไฟประหลาดก็มอดดับลง จึงยังความสงสัยให้กับทุกคนที่เห็นเหตุการณ์มาจนทุกวันนี้ ซึ่งไม่อาจถามใครเพื่อจะหาข้อเท็จจริงได้ และเชื่อมั่นอยู่เพียงว่าที่เขาสารพัดดีนี้มีของดีจริงๆ น่าที่จะได้ช่วยกันรักษาไว้เป็นสมบัติของชาติไม่บังควรที่จะทำลายด้วยประการใดๆ ทั้งสิ้น

นอกจากถ้ำดังกล่าวทั้ง ๒ แห่งนี้แล้วยังมีบ่อยา ซึ่งมีขนาดกลมและลึกประมาณ ๒ ศอกเศษ มีน้ำขังตลอดปีไม่เคยแห้ง เป็นที่อาศัยสำหรับดื่มกินของสัตว์ป่าที่อาศัยอยู่บริเวณเขาต่างๆ นี้ และที่บ่อยานี้ก็น่าอัศจรรย์ที่ตั้งอยู่บนเนินสูง อยู่ระหว่างเขาหนองสอดและเขาดินสอ แต่น้ำไม่แห้ง เป็นบ่อยาอันศักดิ์สิทธิ์ของสรรพสัตว์น้อยใหญ่

ในป่าเขาได้ชุบชีวิตโดยอาศัยน้ำยาในบ่อนี้แต่น่าเสียดายที่บริเวณเหล่านั้นได้ถูกรถเกรด รถตักขนลูกรังไปทำถนนหนทางและบ้านช่องผู้คนจนกระทั่งบ่อยาที่เชื่อว่าศักดิ์สิทธิ์มานานนั้น ได้กลายสภาพเป็นเหวไปเสียแล้ว และมีเขามอเล็กๆ อีกลูกหนึ่ง ซึ่งมีหินกลมๆ ขนาดเท่าลูกนิมิตที่ผูกพัทธสีมาลูกขนาดพอดีๆ สวยงามเสมือนหนึ่งมีผู้มาปั้นวางไว้ดูเรียงรายเป็นระเบียบ วัดต่างๆ ที่จะทำการฝังลูกนิมิตก็จะมานำเอาหินกลมๆ เหล่านี้ไป แต่บัดนี้ หินดังกล่าวถูกทำลายหาไม่ได้อีกเช่นเดียวกัน ณ ที่บริเวณเขาหนองสอดและเขาดินสอนี้มีของศักดิ์สิทธิ์ที่ชาวบ้านรู้จักและเรียกว่า "เจ้าพ่อหนองสอด" เป็นผู้ดูแลรักษาและสอดส่องความเป็นอยู่ของผู้คนซึ่งเรียกกันว่า ลูกช้างลูกม้า เมื่อเกิดวัวหายควายพลัด หรือคนหลงทางก็จะทำการบนบานเจ้าพ่อ เจ้าแม่ เจ้าป่าเจ้าเขา ดลบันดาลให้หาพบ ตามความเชื่อ

เรื่องความศักดิ์สิทธิ์หรือปาฏิหาริย์ต่างๆ ได้มีผู้เล่าและยืนยันว่ามีจริงจากบุคคลที่ประสบกับเหตุการณ์และในปัจจุบันยังมีชีวิตอยู่ คือ นายสุธรรม วันทนา อดีตครูใหญ่โรงเรียนวัดเนินขาม ตำบลเนินขาม อำเภอหันคา เล่าให้ฟังว่าขณะนั้นดำรงตำแหน่งเป็นครูสอนอยู่ที่โรงเรียนบ้านหัวตอ ได้พานักเรียน ๕๐ กว่าคน ไปขนอิฐหักเก่าแก่ก้อนใหญ่ๆ เพื่อที่จะไปทำทางเข้าโรงเรียนเพราะเมื่อฝนตกทางเข้าลำบากได้นำเอาเกวียนที่เทียมด้วยวัวไปเล่มหนึ่งเพื่อบรรทุกอิฐ ก่อนที่จะขนอิฐขึ้นเกวียนได้จุดธูปบอกเล่าเจ้าที่เจ้าทางเรียบร้อยจึงให้เด็กเริ่มขนอิฐลงจากเขาโดยให้เด็กนักเรียนยืนเรียงกันเป็นแถวแล้วส่งอิฐต่อๆ กันไปใส่ในเกวียน ในขณะนั้นเป็นเวลาประมาณ ๑๓ นาฬิกา ได้เกิดฟ้ามืดครึ้มฝนตั้งเค้ามา และทันใดนั้นเอง ก็มีพายุพัดกระหน่ำทั้งลมทั้งฝนตกอย่างหนักน่ากลัวมากเด็กๆ พากันวิ่งหาที่กำบังฝนกันจ้าละหวั่น อาจารย์สุธรรมเห็นท่าไม่ได้การจึงให้เด็กๆ ขนอิฐกลับไปไว้ที่เดิม เมื่อขนอิฐกลับไปไว้หมดแล้วพายุฝนก็หายไป ปัจจุบันอาจารย์สุธรรม วันทนา อายุ ๗๐ ปีและยังมีชีวิตอยู่ท่านปักใจเชื่อว่าที่เกิดพายุฝนฟ้าคะนองนั้น เนื่องมาจากความอาถรรพณ์ของเขานี้

เมื่อได้พูดถึงความศักดิ์สิทธิ์ของสิ่งต่างๆ ที่เขาสารพัดดีก็ขออนุญาตเล่าเหตุการณ์ตอนที่จะทำทางขึ้นเขา ซึ่งพระเดชพระคุณท่านอาจารย์สังวาลย์ เขมโก ประสบกับตัวท่านเองเมื่อครั้งที่เริ่มบุกทางขึ้นเขา เพื่อจะทำบันไดขึ้นลงก็มีเหตุอัศจรรย์

เกิดขึ้น เรื่องมีอยู่ว่ามีก้อนหินใหญ่มากอยู่ในป่ารกซึ่งท่านเองเคยทราบเรื่องถ้ำวัวทองและถ้ำมหาสมบัติจากชาวบ้านมาแล้ว จึงเข้าใจว่าอาจจะเป็นบริเวณที่หินใหญ่ก้อนนี้ปิดอยู่ก็เป็นได้ ครั้นเมื่อใช้แทรกเตอร์ดันหินใหญ่ขยับเคลื่อนที่ ก็ไม่ปรากฏว่ามีถ้ำแต่ประการใด จึงคิดที่จะเอามาทำประโยชน์ที่บริเวณกุฏิข้างล่างได้เอารถดันหินลงจากยอดเขา ไม่ได้ตั้งใจที่จะให้กลิ้งลงมาทางกุฏิเลยสักนิด แต่หินก้อนใหญ่ที่มีลักษณะเป็นเหลี่ยมได้กลิ้งสะเปะสะปะพุ่งตรงมาทางกุฏิของพระอาจารย์สำรวม สิริภทฺโท อย่างรวดเร็ว ได้เกิดมีปาฏิหาริย์หินใหญ่ก้อนนั้น เมื่อใกล้ถึงกุฏิแง่หินก็ได้เฉออกห่างกุฏิอ้อมไปและไปตั้งอยู่ที่บริเวณข้างล่างได้อย่างน่าพิศวงสงสัย จะเป็นด้วยบุญบารมีของสิ่งศักดิ์สิทธิ์ หรือเทพาอารักษ์ที่ปกป้องคุ้มครองมิให้มีอันตรายเกิดขึ้นก็เหลือที่จะเดาเรื่องนี้เกิดขึ้นและมีประจักษ์พยานยืนยันได้ว่าน่าประหลาดจริงๆ (จากคำบอกเล่าของพระอาจารย์สำรวม สิริภทฺโท)

ในเหตุการณ์พร้อมกันนี้ ขณะที่จะทำบันไดทางขึ้นลง เพื่อให้ประชาชนได้ขึ้นไปนมัสการพระพุทธรูปและรอยพระพุทธบาทจำลองบนยอดเขา แต่เดิมพระอาจารย์สังวาลย์ จะทำทางขึ้นลงทางทิศตะวันตกเนื่องจากเป็นทางลาดไม่สูงชัน พอเดินเครื่องรถแทรกเตอร์จะดันดิน รถซึ่งปรกติก็อยู่ในสภาพดีแต่ขณะนั้นเครื่องรถขัดข้องไม่ยอมติด ช่างแก้ไขแล้ว พอจะลงมือทำงานเครื่องก็จะดับเป็นอย่างนี้อยู่นานถึง ๔-๕ ครั้ง พระเดชพระคุณพระอาจารย์สังวาลย์จึงคิดว่าเกิดอาถรรพณ์เช่นนี้คงจะไม่ได้การเห็นทีจะต้องเปลี่ยนทิศทางเสียใหม่ เป็นทางทิศเหนือ คือบันไดที่ใช้ในปัจจุบัน แม้ว่าจะสูงชันก็ต้องทำจึงให้คนขับรถเปลี่ยนทิศทางรถก็ทำงานทั้งวันไม่เกิดขัดข้องจนเสร็จตามความปรารถนาและใช้เป็นทางขึ้นลงอยู่จนทุกวันนี้

ได้กล่าวมาแล้วว่าเดิมเขาสารพัดดีเป็นดงพงชัฏเต็มไปด้วยป่าไผ่ป่ารวกและไม้ยืนต้นนานาพันธุ์เป็นที่อยู่อาศัยของสิงสาราสัตว์นานาชนิด เขตป่าไม้และป่ารวกกว้างขวางอุดมสมบูรณ์ด้วยทรัพยากรธรรมชาติ เช่น เห็ดโคน เห็ดรวก หน่อไม้ไผ่และหน่อไม้รวก ฯลฯ ปีหนึ่งๆ ในฤดูฝนชาวอำเภอหันคาและอำเภอเดิมบางนางบวชได้เข้าป่าหาหน่อไม้กันทุกวัน ถ้าใครเข้าหาถูกช่องก็จะได้มาก เพียงแค่ ๔-๕ กอรวกก็พอมีบางคนที่ปากไม่อยู่สุข พูดจาตลกคะนองสัปดน วันนั้นทั้งวันก็จะไม่ได้หน่อไม้เลย

บางคนถึงกับหลงหาทางกลับบ้านไม่ได้เดินวกไปวนมาอยู่ในเขานั้นเอง และเมื่อทำการบอกเล่าเก้าสิบแก่เจ้าที่เจ้าทาง ก็หาทางกลับบ้านได้อย่างน่าอัศจรรย์ บรรยากาศในป่าเขาแห่งนี้จะมีเสียงนกเสียงกาคละเคล้าไปกับเสียงกระดึงเสียงเกราะที่คล้องคอวัวควาย ต้นไม้แลดูเขียวชอุ่มสดชื่นเย็นตา ดอกตะแบกดอกประดู่เป็นสีม่วงและสีเหลืองตัดกับสีเขียวของใบไม้ ความงดงามของธรรมชาติเป็นไปอย่างธรรมชาติจริงๆ เมื่อตะวันบ่ายคล้อยและเย็นลงตะวันลับทิวไม้บนเหลี่ยมเขาแล้วก็จะปราศจากเสียงดังกล่าวโดยสิ้นเชิง คงมีแต่ความมืดและความหนาวเย็น

การที่ป่าไม้ในเขามีความหนาแน่นเป็นที่อาศัยของสัตว์ป่านานาชนิดต่างฝ่ายต่างพึ่งพาอาศัยกันดังกับภาษิตโบราณที่ว่า "เสือพีเพราะป่าปก ป่ารกเพราะเสือยัง ดินเย็นเพราะหญ้าบัง หญ้ายังเพราะดินดี" หรือที่เรียกว่า "น้ำพึ่งเรือ เสือพึ่งป่าอัชฌาศัย" กล่าวคือคนกลัวอันตรายจากเสือสางและงู ป่าก็ไม่ถูกทำลาย แต่มาบัดนี้หาเป็นเช่นนั้นไม่ ป่าไม้และสัตว์ป่าได้ถูกทำลายโดยมนุษย์ผู้ไม่รู้จักคำว่าบาป แต่ก่อนแต่ไรมาเขาสารพัดดีเป็นแหล่งอาหารที่อุดมสมบูรณ์มีทั้งเห็ด และหน่อไม้ ตลอดฤดูฝนสามารถทำรายได้ให้กับชาวบ้านและยังสามารถเก็บอัดใส่ปีบไว้กินได้ตลอดปี แต่ในปัจจุบันหน่อไม้ที่เขาสารพัดดีเกือบไม่มีเหลือแล้ว ด้วยเหตุนี้ทางวัดไกลกังวลได้หาทางที่จะอนุรักษ์และสงวนไว้เพื่อเป็นสมบัติของอนุชนรุ่นหลังสืบต่อไป และขอให้ทุกคนช่วยกันดูแลรักษาให้เป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน กิจกรรมที่ทางวัดได้เริ่มขึ้นแล้วนี้มิใช่เป็นของผู้หนึ่งผู้ใดโดยเฉพาะ หากแต่เป็นของทุกคนขอจงอนุโมทนาสาธุตั้งจิตอธิษฐานร่วมกันปลูกป่า เพื่อจะชุบชีวิตให้เขาสารพัดดีคืนสภาพเป็นสีเขียวสดชื่นแก่ผู้มาท่องเที่ยว เมื่อป่าเขียวแล้วสัตว์ป่าที่เป็นของคู่กันก็จะได้อาศัยอยู่กันอย่างเป็นสุข มีคำเตือนใจของกองอนุรักษ์สัตว์ป่า กรมป่าไม้ว่า "สัตว์ทุกชนิดรักชีวิตเหมือนท่าน" นับเป็นคำกล่าวที่ค่อนข้างลึกซึ้งและเตือนสติได้เป็นอย่างดี

ต่อไปนี้ขอพาท่านเข้าชมของดีมีค่าสูงยิ่งเหนือสิ่งอื่นใดในโลก ภูเขาที่ว่าสูงก็ยังต่ำกว่าสิ่งที่จะกล่าวนี้ เป็นสิ่งที่ชาวโลกพุทธบริษัทพึงประสงค์ที่จะพบเห็น เป็นของดีเฉพาะตนใครทำใครได้ใครไม่ทำก็ไม่ได้ ของดีนี้ไม่มีผู้ใดหวงแหน อยากได้เมื่อใดก็จักได้เมื่อนั้น เป็นของดีมีคุณค่าเหนือสิ่งอื่นใดแม้โจรก็ไม่นำพา เมื่อผู้ใดเข้าสู่สภาวะปฏิบัติ

ได้ย่อมถึงซึ่งความประเสริฐ ตกน้ำไม่ไหลตกไฟไม่ไหม้ เป็นอริยทรัพย์ที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้ทรงประทานไว้ให้กับเหล่าเวไนยสัตว์ผู้ตกอยู่ในห้วงแห่งกรรมนานนับพันปี ทรัพย์สินสิ่งนี้มีอยู่พร้อมแล้วที่วัดไกลกังวล เขาสารพัดดีศรีเจริญธรรมสมตามมงคลนามที่มีผู้กลั่นกรองตั้งไว้อย่างไพเราะเหมาะสมนี้ สิ่งนั้นคือ "ธรรมะ" อันเป็นสภาวะที่อยู่เหนือชีวิตเป็นสิ่งที่ไม่เก่าคร่ำครึไม่ล้าสมัย แม้ว่าองค์พระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะตรัสไว้นานนับพันปีแล้วก็ตาม ธรรมะก็ยังคงเป็นธรรมะ ทั้งยังเป็นของใหม่และทันสมัยอยู่ตลอดมา ขณะนี้วัดไกลกังวลได้สนองเบื้องยุคลบาทแห่งพระตถาคตเจ้าได้จัดธรรมสถานไว้รอรับศรัทธาบารมีของท่านผู้ปรารถนาความสุขความสงบความเยือกเย็น และร่มรื่น ทำจิตใจมั่นคงและแจ่มใส เพื่อเป็นปัจจัยไปสู่พระนิพพานในอนาคต จึงขอเชิญชวนผู้เจริญแล้วด้วยปัญญาบารมีมาร่วมกันปฏิบัติฝึกจิต

วัดไกลกังวล เขาสารพัดดีศรีเจริญธรรม พร้อมทั้งประชาชนชาวอำเภอหันคามีความภาคภูมิใจและรู้สึกเป็นเกียรติอย่างสูงที่ได้เห็นกัลยาณมิตรไมตรี ซึ่งท่านได้หยิบยื่นมาให้นี้ เป็นสิ่งที่ซาบซึ้งและประทับใจหาที่สุดมิได้ ทางวัดไม่มีสิ่งใดที่จะมอบตอบแทนท่านได้เพราะบุญคุณของท่านนั้นมากมายเหลือคณานับ ยากที่ทางวัดและชาวอำเภอหันคาจะรับใช้ทดแทน จึงเพียงแต่ขออาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัยและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่มีในสากลพิภพและหลวงพ่อบุญเหลือ หลวงพ่อกัสสป พระร่วงโรจนฤทธิ์ บนยอดเขาสารพัดดี จงคุ้มครองท่านผู้มีใจเป็นบุญเป็นกุศลทุกๆ ท่าน ขออัญเชิญอานุภาพแห่งคุณศีลบารมี ทานบารมี และปัญญาบารมีได้ปกป้องท่าน ภยันตรายทั้งหลายทั้งปวงจงพ่ายแพ้บารมีแห่งท่านที่ได้อุปถัมภ์ค้ำจุนวัดไกลกังวลมาด้วยจิตอันดีและประเสริฐยิ่ง

ทางวัดขอเรียนให้ท่านสาธุชนทั้งหลายทราบทั่วกันว่า บัดนี้ อุโบสถถาวรหลังใหม่ได้สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้ว แต่ลูกนิมิตที่ได้จัดเตรียมไว้นั้น ยังมิได้ทำการผูกพัทธสีมา (ฝังลูกนิมิต) แต่อย่างใด หากพร้อมเมื่อใดจะแจ้งให้ทราบภายหลัง

อุโบสถหลังใหม่นี้ นับเป็นปูชนียสถานที่สำคัญอย่างหนึ่งของวัดที่ควรแก่การเคารพบูชา นอกจากภิกษุสงฆ์จะได้ใช้เป็นสถานที่ประกอบสังฆกรรมแล้ว ยังเป็นสง่าราศีแก่วัด สังคม และประเทศชาติ รวมทั้งยังเป็นสถานที่ท่องเที่ยวของชาวไทยและชาวต่างชาติอีกด้วย

ผู้เขียนขอกราบประทานอภัยที่ต้องกล่าวนามของท่านที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับประวัติของวัดนี้หลายท่าน ทั้งนี้ก็เพื่อเป็นการประกอบหลักฐานการเขียนเพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงและมีน้ำหนักน่าเชื่อถือยิ่งขึ้น โดยมิได้มีเจตนาเป็นอย่างอื่น และถ้าเกิดมีการผิดเพี้ยนไปจากความจริงหวังว่าคงจะได้รับความกรุณายกโทษให้ ต้องขอขอบคุณและขอประทานอภัยอีกครั้ง

ทรัพย์สินของวัดสำรวจปี ๒๕๓๒

ปัจจุบันนี้วัดไกลกังวลได้มีผู้ใจบุญอุดหนุนอุปการะมาตลอด ตั้งแต่เริ่มบูรณะก่อสร้างในช่วงหลัง เมื่อของเก่าสารพัดดีในเขาเกือบจะไม่มีอะไรเหลืออยู่ให้เห็น นอกจากจะมีที่ดินจำนวนกว่า ๑,๐๐๐ ไร่ ก็มีถาวรวัตถุเสนาสนะและปูชนียวัตถุสิ่งปลูกสร้างต่างๆ ดังต่อไปนี้

๑. กุฏิสงฆ์ อาคารทรงไทยใต้ถุนสูงคอนกรีตเสริมเหล็ก กว้าง ๘,๒๐ เมตร ยาว ๙.๒๐ เมตร จำนวน ๔๓ หลัง

๒. ที่พักอุบาสิกา (แม่ชี) อาคารทรงไทยใต้ถุนสูงคอนกรีตเสริมเหล็ก กว้าง ๘ เมตร ยาว ๙ เมตร จำนวน ๑๐๓ หลัง

๓. หอภาวนา ๓ ชั้น ลักษณะทรงกลม ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ๔๙ เมตร สูงจากพื้นถึงยอดปลีแก้ว วัดได้ ๓๘ เมตร จำนวน ๑ หลัง สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๓–๒๕๒๗ ค่าก่อสร้างประมาณ ๔ ล้านบาทเศษ

๔. ห้องสมุดอาคารทรงไทย กว้าง ๑๒ เมตร ยาว ๑๖ เมตร สำหรับให้ภิกษุสามเณรและอุบาสกอุบาสิกาค้นคว้าปฏิบัติธรรมจำนวน ๑ หลัง สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๘

๕. ศาลาอเนกประสงค์ กว้าง ๒๒ เมตร ยาว ๔๐ เมตร จำนวน ๑ หลัง สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๗–๒๕๒๘ สิ้นค่าก่อสร้างประมาณ ๖ ล้านบาทเศษ

๖. ศาลาฉันบริเวณข้างล่าง กว้าง ๒๐ เมตร ยาว ๒๐ เมตร จำนวน ๑ หลัง สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๘–๒๕๒๙ สิ้นค่าก่อสร้างประมาณ ๒ ล้านบาทเศษ

๗. ที่เก็บน้ำฝนสร้างด้วยคอนกรีตเสริมเหล็กจำนวน ๔ ลูกมีขนาดต่างๆ ดังนี้

ลูกที่ ๑. ขนาด ๖ x ๖ เมตร สูง ๓.๔๐ เมตร สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๖ ที่หอภาวนา

ลูกที่ ๒. ตั้งอยู่ใกล้ศาลาอเนกประสงค์ ขนาด ๘ x ๘ เมตร สูง ๕.๕๐ เมตร สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๘

ลูกที่ ๓. ขนาด ๖ x ๖ เมตร สูง ๓.๓๐ เมตร สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๙ ที่ศาลาฉัน

ลูกที่ ๔. ขนาด ๘ x ๘ เมตร สูง ๕.๕๐ เมตร สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๓ บนยอดภูเขาโบสถ์

๘. ลองคอนกรีตเสริมเหล็กฐานกลมสำหรับเก็บน้ำฝนเส้นผ่าศูนย์กลาง ๑.๗๐ เมตร สูง ๔.๗๐ เมตร จำนวน ๒๕ ลูก ลองขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ๑.๗๐ เมตร สูง ๓.๖๐ เมตร จำนวน ๖๗ ลูก

๙. ตุ่มน้ำขนาดใหญ่ จุน้ำ ๑๐๐ ปีบ หรือ ๒,๐๐๐ ลิตร จำนวน ๑๐๕ ลูก

๑๐. กำแพงรั้ววัดก่ออิฐบล็อก ยาว ๕,๐๐๐ เมตร สูง ๓.๗๐ เมตร สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๑–เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๓๒ สิ้นค่าก่อสร้างประมาณ ๑๖ ล้านบาท

๑๑. บันไดทางขึ้นนมัสการพระร่วงโรจนฤทธิ์ กว้างขั้นละ ๒.๕๐ เมตร จำนวน ๑๓๑ ขั้น

๑๒. เจดีย์ประดิษฐานพระร่วงโรจนฤทธิ์จำลองจากพระปฐมเจดีย์มาบรรจุพระบรมสารีริกธาตุ ฐานกว้างโดยรวมประมาณ ๒๐ ตร.เมตร สูง ๑๘ เมตร สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๑ และพ.ศ. ๒๕๓๑

๑๓. พระอุโบสถ ตั้งอยู่บนยอดเขา กว้าง ๑๐ เมตร ยาว ๑๖ เมตร สูง ๑๕ เมตร สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๒ สิ้นค่าก่อสร้างประมาณ ๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท

๑๔. พระพุทธรูปและปูชนียวัตถุที่สำคัญ

– พระร่วงโรจนฤทธิ์ เป็นพระพุทธรูปประทับยืนประดิษฐานอยู่บนเขาความสูงของพระพุทธรูป ๔.๗๕ เมตร (๙ ศอก ๑ คืบ) สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๑–๒๕๓๑ สิ้นค่าก่อสร้าง ประมาณ ๓๕๐,๐๐๐ บาท

- พระพุทธรูปใหญ่ขนาดหน้าตักกว้าง ๑.๗๕ เมตร (๖๙ นิ้ว) จำนวน ๒ องค์ สร้างเสร็จเมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๐

- พระพุทธรูปใหญ่ ขนาดหน้าตักกว้าง ๔.๗๓ เมตร (๕ ศอก ๙ นิ้ว) จำนวนหนึ่งองค์ สร้าง พ.ศ. ๒๕๒๖

- พระพุทธรูปเล็กขนาดหน้าตักกว้าง ๐.๗๔ เมตร (๒๙ นิ้ว) จำนวน ๑๐ องค์

- รอยพระพุทธบาทจำลองขนาด ๔ x ๖ เมตร สร้างประมาณ พ.ศ. ๒๔๘๑

- พระพุทธไสยาสน์ ความยาว ๙.๒๓ เมตรหนึ่งองค์ สร้างประมาณ พ.ศ. ๒๕๑๙

๑๕. สระเก็บน้ำด้านหน้าวัด และรอบภูเขา

- กว้าง ๘๐ เมตร ยาว ๘๐ เมตร ลึกประมาณ ๕ เมตร ๑ สระ
- กว้าง ๘๐ เมตร ยาว ๘๐ เมตร ลึกประมาณ ๔ เมตร ๑ สระ
- กว้าง ๘๐ เมตร ยาว ๑๐๐ เมตร ลึกประมาณ ๓.๕๐ เมตร ๑ สระ
- กว้าง ๘๐ เมตร ยาว ๘๐ เมตร ลึกประมาณ ๔.๕๐ เมตร ๑ สระ

ปัจจุบันมีประปาบาดาล ซึ่งเจาะจากหินบนภูเขา บ่อสามารถบริการน้ำเข้าหมู่บ้านได้กว่า ๑๐๐ หลังคาเรือนและจ่ายน้ำได้ประมาณวันละ .... การขุดเจาะบ่อบาดาลได้รับงบประมาณจากทางราชการ จำนวนเงิน ๑๕๐,๐๐๐ บาท และกรมทรัพยากรธรณี กระทรวงมหาดไทย ได้ทำการเจาะให้เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๑๕ ทางวัดและประชาชนผู้ใช้น้ำจัดหาเงินสมทบประมาณ ๕ บ่อ นับเป็นประปาแห่งแรกที่เจาะบ่อบาดาลบนภูเขาของอำเภอหันคา ทางราชการกรมพัฒนาชุมชนเรียกโครงการนี้ว่า "ประปาภูเขา" ตำบลบ้านเชี่ยน อำเภอหันคา จังหวัดชัยนาท

ความสำคัญทางการศึกษาและการสาธารณสงเคราะห์

นอกจากวัดจะเป็นสถานที่พักผ่อนสำหรับผู้ท่องเที่ยวแล้วทางวัดได้เปิดเป็นสำนักศาสนศึกษาเปิดสอนพระปริยัติธรรมแผนกธรรมมาตั้งแต่ปีพุทธศักราช ๒๕๑๘ ทั้งได้จัดให้มีการฝึกอบรมและปฏิบัติธรรมตลอดมา กิจกรรมที่จัดทำเป็นประจำคือ

๑. นิมนต์พระภิกษุสงฆ์ผู้ทรงคุณวุฒิมาบรรยายธรรมเป็นครั้งคราว

๒. การจัดงานประจำปีที่ยิ่งใหญ่โดยจัดบรรยายธรรม ไม่มีมหรสพการแสดงใดๆ ทั้งสิ้น

๓. การจัดให้มีการบวชเนกขัมมปฏิบัติและการบรรพชาสามเณรหมู่ในภาคฤดูร้อนเป็นประจำ

๔. เป็นศูนย์ปฏิบัติแห่งหนึ่งของจังหวัดชัยนาทที่ได้รับความสนใจ ทั้งได้รับการสนับสนุนจากพุทธศาสนิกชนด้วยดีเสมอมา

๕. วัดได้จัดตั้งมูลนิธิสิริภทฺโท ได้จดทะเบียนเมื่อ ๑๔ มกราคม ๒๕๓๗ นี้ เพื่อ ....

การบริหารและการปกครอง

ทางวัดได้วางกฏและระเบียบขนบประเพณีที่ดีงาม เพื่อเป็นหลักในการปฏิบัติ โดยยึดระเบียบและคำสั่งของมหาเถรสมาคมอย่างเคร่งครัด เป็นไปตามพระธรรมวินัย กฎระเบียบของทางคณะสงฆ์ มีเจ้าอาวาสปกครองดูแลภิกษุสามเณรตลอดจนอุบาสกอุบาสิกา โดยจัดให้มีหัวหน้าดูแลกันอย่างใกล้ชิดและว่ากล่าวตักเตือน

วัดไกลกังวล มีเจ้าอาวาสและรักษาการเจ้าอาวาสดังนี้

๑. พระใบฎีกาชนก ปุญฺญวฑฺฒโน ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๗๔–๒๔๘๘

๒. พระอธิการสังวาลย์ เขมโก ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๑๐–๒๕๒๒

๓. พระอาจารย์สำรวม สิริภทฺโท ร.ก. ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๒๒–๒๕๓๑ เป็นประธานสงฆ์เรื่อยมา

๔. พระอธิการบุญลือ ธมฺมกาโม ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๓๑–๒๕๓๕

๕. พระมนู ขนฺติธมฺโม ร.ก. ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๓๕–ปัจจุบัน

การจัดงานในรอบปี

– การทำบุญตักบาตรเทโว กำหนดวันแรม ๔ ค่ำ เดือน ๑๑ ของทุกปี

– เนกขัมมปฏิบัติ จัดให้มีการบวชทุกวันตลอดปี โดยไม่จำกัดจำนวน และไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายใดๆ ทั้งสิ้น

– การจัดกิจกรรมอื่นๆ เช่นงานประจำปีมีจัดเป็นครั้งคราว ไม่มีมหรสพการแสดง มีแต่การบรรยายธรรม

– การทอดกฐินไม่มีกำหนดแล้วแต่ความเหมาะสมของทุกๆ ฝ่าย

บรรณานุกรม

ผู้ให้การสัมภาษณ์

นายเกลียว	คุ้มเฟื่อง	อายุ	๗๒	ปี
นายจันทร์	โฉมเชิด	อายุ	๗๘	ปี
นายแฉ่ง	ปานแม้น	อายุ	๙๖	ปี
นายฉ่ำ	จิตรดา	อายุ	๗๘	ปี
นายช่วง	พึ่งเจียม	อายุ	๗๐	ปี (อดีตครูใหญ่ ร.ร.ประชาบาล)
นายชนก	นาคสังข์	(ถึงแก่กรรม)		
นายภาพ	มาโต	อายุ	๗๓	ปี
นายวัน	เข็มเงิน	อายุ	๖๒	ปี (อดีตสิบเอกทหาร)
นายสุธรรม	วันทนา	อายุ	๗๐	ปี (อดีตครูใหญ่ ร.ร.วัดเนินขาม)
นายอรุณ	สุวรรณสถิตย์	อายุ	๗๓	ปี (ปธ. ๖)

นายเจียม มาโต "อนุสรณ์สรชัยสาร" ประวัติหลวงพ่อโต,
กรุงเทพฯ การศาสนา, ๒๕๐๕.

สุภา พื้นนาค และสุมล กำลังสินเสริม, ความรู้รอบตัว,
กรุงเทพฯ อักษรวัฒนา, ๒๕๒๙.

คนดี	ชอบแก้ไข
คนจัญไร	ชอบแก้ตัว
คนชั่ว	ชอบทำลาย
คนมักง่าย	ชอบทิ้ง
คนจริง	ชอบทำ
คนระยำ	ชอบติเตียน

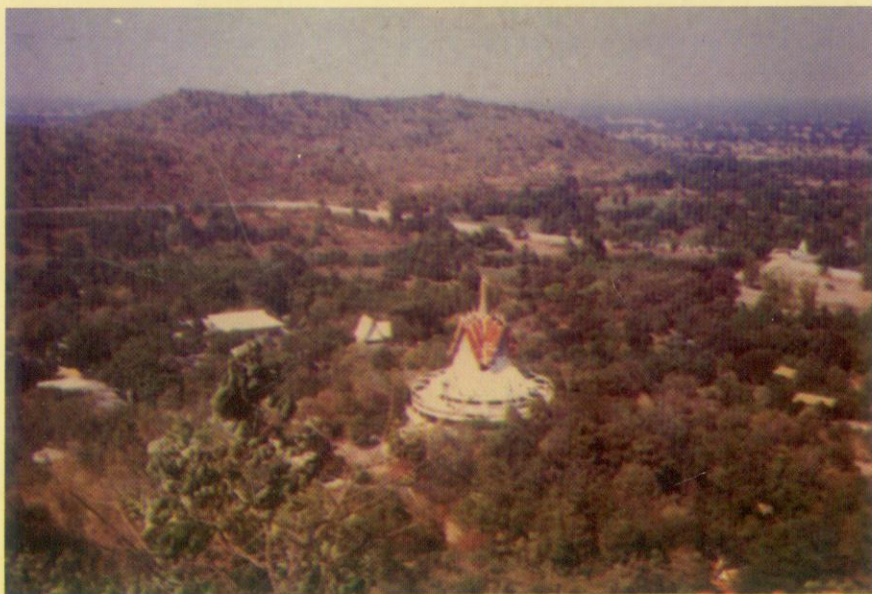
รอยพระพุทธบาท

กำแพงล้อมรอบเขาสารพัดดี

หอภาวนา

ทิวทัศน์บางส่วนของวัด